

PACEA, DARUL LUI DUMNEZEU

„Căutați pacea cu toți și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul” (Evrei 12, 14)

Care era starea societății umane la venirea lui Hristos pe pământ?! Păcatul dezbinase popoarele unele de altele, dezbinase familii. Omul pierduse calea spre Creatorul său, spre cer. Oare întâmplător, după Înviere, Hristos îi întâmpină pe Apostoli cu aceste cuvinte: „*Pace vouă*” (Luca 24, 36)? Nu pâine le oferă Hristos în acel moment, ci pace. Apostolii nu erau în conflict cu nimeni, erau oameni pașnici și totuși cineva le răpise pacea lăuntrică, răstignindu-le Învățătorul, Cel care făcuse atâta bine în popor. Pacea este darul bunei-conviețuiri între oameni, dar și cea prin care se stabilește relația omului cu Dumnezeu.

Dumnezeu este izvorul păcii și pe aceasta o oferă în dar omului. Am văzut în istorie că omul a refuzat de multe ori acest dar al lui Dumnezeu. Privind și azi în jurul nostru vedem că în multe locuri pe pământ pacea este risipită. Răpește-mi pâinea de pe masă, dar nu-mi răpi pacea! Câtă suferință, câte răni și lacrimi sunt acolo unde nu e pace! Plâng mame, copii, bătrâni. Curg râuri de lacrimi. Copiii hrăniți cu lacrimi! Ce copilărie tristă!

Oameni care conduceți popoare, nu ne furați copilăria! Nu ne furați darul păcii pe care l-am primit și noi de la Dumnezeu.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să-i lumineze și să le dea înțelepciune celor care răpesc pacea semenilor noștri!

Spre Dumnezeu, pe calea Lui, nu se poate călători decât în pace: cu Dumnezeu, cu tine însuși și cu semenii tăi. Rugăciunea și faptele bune sunt cele două aripi prin care omul se înalță la cer. Rugăciunea este o lucrare spirituală. Este expresia a ceea ce suntem și a ceea ce trebuie să fim pentru a ne putem apropia de Dumnezeu și să fim în comuniune cu El. Însetat pe drumul acestei vieți, omul se oprește la fântâna rugăciunii și de acolo, din adânc, se răcorește cu roua harului divin.

În lucrarea rugăciunii trebuie să facem o distincție între „a te ruga” și „a avea rugăciune”. Prin rugăciune, omul iese din tumultul acestei vieți cotidiene unde, nu de puține ori, este învins sau se află în impas.

În societatea contemporană se întâmplă zilnic diverse evenimente care nu sunt totdeauna fericite. Societatea se află într-o continuă evoluție, dar în ea mai apar și efectele unei involuții, mai ales din punct de vedere

moral. Totalitarismul, diferitele forme de dictatură și mai ales tehnocrația îl înrobesc pe om și de multe ori îl fac sclavul creațiilor sale. Azi, tehnocrația îl reduce pe om la un număr din mulțimea celor ce viețuiesc pe pământ. Îl devalorizează și-l reduce la măsura unui atom. Îl depersonalizează și-l aruncă într-o lume exclusiv materială, unde credința, speranța și iubirea nu mai sunt considerate valori divine. Din această lume atomizată se poate ieși prin rugăciune care este o scară spre cer, spre Creatorul nostru, adică spre Iubirea desăvârșită. Regăsindu-se pe sine, omul se descoperă pe el însuși și înțelege rolul și rostul pentru care a fost creat de Dumnezeu și anume ca partener al unei sfinte împărtășiri din iubirea desăvârșită a lui Dumnezeu.

Rugăciunea nu este o simplă lucrare a omului sau specifică doar monahilor, practică ocazional, ci este o lucrare neîncetată și ființială a vieții omului. Omul nu se roagă doar cu limba sau cu buzele, ci se roagă cu întreaga ființă. Astfel, roadele rugăciunii se revarsă asupra întregii sale ființe și a lumii întregi create de Dumnezeu, lume care acum este afectată în mod negativ de păcatele noastre. Omul, păcătuind, a

început deșertificarea creației lui Dumnezeu. În acest deșert contemporan al societății noastre este nevoie mai mult ca oricând de roua Duhului Sfânt, care se revarsă pe pământ în vremea rugăciunii înlăcrimate a omului.

Rugăciunea este un imens spațiu duhovnicesc, unde, în același duh suntem chemați toți oamenii să-L preamărim pe Dumnezeu, Creatorul nostru. Uniți prin rugăciune, toți alcătuim Trupul tainic al lui Hristos. Comuniunea ce se realizează prin rugăciune face să dispară vremelnicele frontiere trasate între diferite comunități umane. Ea îl conduce pe om într-un spațiu sacru.

Rugăciunea, chiar dacă se face în mod particular, cuprinde întreaga lume și astfel ea are o dimensiune cosmică. Cu rugăciunea călătorim între pământ și cer, nu călătorim către nicăieri, ci Îl căutăm pe Dumnezeu Care și El ne caută pe noi. Întâlnirea cu Dumnezeu se realizează în acel spațiu duhovnicesc în care se revarsă iubirea Tatălui în inima fiului risipitor. Dumnezeu îl caută pe om în imensul spațiu sideral.

Prin rugăciune, noi îi căutăm pe cei bolnavi în patul lor de suferință, îi căutăm pe cei afundați în adânc de sărăcie, marginalizații societății umane; ne căutăm pe noi înșine care de multe

ori ne pierdem într-o lume tot mai divizată și secularizată azi.

La lumina candeliei rugăciunii descoperim minunata creație a lui Dumnezeu și cununa creației sale: omul. Înainte de a te întâlni cu Dumnezeu, de a-L găsi pe Dumnezeu, trebuie să îl găsești pe semnul tău care este în suferință și în grele încercări. Prin rugăciune ne mișcăm între două lumi: lumea lacrimilor, a suferinței și lumea bucuriei desăvârșite în Dumnezeu. Rugăciunea este acea stare a omului prin el care intră în comuniune cu Dumnezeu și cu toți cei care, ridicându-și mâinile spre înaltul cerului, cu lacrimi cer iertare, îndurare și pace de la Dumnezeu.

Pacea este darul lui Dumnezeu și Îl rugăm azi să ne-o dea înapoi, căci în parte am pierdut-o. Ai pierdut pacea ta, se pierde pacea întregii lumi. Unde nu este pace este foc și este sânge; sunt lacrimi și umilință. Fără pace nu putem zidi nimic în această viață.

A fi cetățean al păcii înseamnă că dorești și ai marea șansă a fi cetățean al cerului, al Împărăției lui Dumnezeu, o împărăție a iubirii și a păcii: „*Fericiți făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema*” (Matei 5, 9).

Cărei lumi vrei să aparții în veșnicie: lumii păcii și iubirii sau lumii urii și vrăjmașiei?

Hristos nu are vrăjmași, ci doar prieteni.

Monahul se roagă singur, dar nu se roagă numai pentru el, ci pentru întreaga lume. Darul său pentru lume este rugăciunea. Monahul nu dă pâine lumii, ci rugăciunea, de care este atâta nevoie azi în lume. Sufletul omului se hrănește cu rugăciune, așa cum se hrănește trupul cu pâine.

Rugăciunea este mâna noastră întinsă către Dumnezeu și către semenii noștri.

Rugăciunea este corabia în care îi punem pe cei răniți de păcate sau pe cei care trăiesc la o margine de lume.

Rugăciunea nu trebuie să fie atinsă de aripa egoismului, ci de aripa iubirii desăvârșite față de toți semenii noștri. La rugăciune cerul se coboară

pe pământ și astfel omul se roagă în cer. Câți dintre noi ne suim în acest cer al rugăciunii?! Câți luăm cu noi și durerile semenilor noștri în acest cer al rugăciunii, rugându-L pe Dumnezeu să le aline durerile?! În cerul rugăciunii, omul își unește rugăciunile sale cu cele ale îngerilor care Îl preamăresc neîncetat pe Dumnezeu. Îngerii și oamenii sunt chemați să se împărtășească împreună din potirul iubirii lui Dumnezeu. Trăim azi mai mult în țara păcatului decât în țara rugăciunii. Hristos ne-a lăsat rugăciunea ca un izvor nesecat din care să-și stingă setea tot cel ce dorește să-L întâlnească pe Dumnezeu. Hristos, în Rugăciunea „*Tatăl nostru*”, ne arată dimensiunea cosmică a rugăciunii și înlătură orice umbră de egoism atunci când ne rugăm. Cel ce se roagă intră în comuniune cu îngerii și cu toți oamenii care doresc pace pe pământ.

O, cât de fericit este omul care se roagă împreună cu îngerii!

Cât să ne rugăm, ne spune Sfântul Pavel: „*Rugați-vă neîncetat*” (I Tesaloniceni 5, 17). Rugându-se, Sfântul Ilie a coborât foc din cer și ploaie de pământ.

Rugăciunea este vorbirea minții cu Dumnezeu, este urcușul minții spre Dumnezeu. Sunt popoare în lume care au pace, dar nu au pâine. Sunt și popoare care au pâine, dar nu au pace. Iată două lumi care au nevoie de rugăciune.

Rugăciunea dă sens vieții omului. Rugăciunea aduce pâine și pace pe pământ. Într-o lume a păcii, acolo vine Hristos, acolo coboară harul lui Dumnezeu.

Să fim fii ai păcii, căci în ea își află bucuria tot pământeanul.

Să înălțăm cu toții o rugă către Dumnezeu pentru pacea întregii lumi și să se stingă toate războaiele care fac azi atâția orfani, căci un Iordan de lacrimi și de sânge curge azi pe al nostru pământ.

Pacea este un dar pierdut.

Doamne, ajută-ne ca prin rugăciune să o regăsim!

† Ioan,
Mitropolitul Banatului

RAPORT GENERAL DE ACTIVITATE AL SECȚIILOR CONSILIULUI EPARHIAL PÊ ANUL 2023

Anul 2023 a fost marcat de războaiele derulate de Rusia împotriva Ucrainei și de Israel împotriva Hamasului, în fâșia Gaza. Ecurile acestor confruntări militare s-au făcut simțite și în rândul credincioșilor noștri și au influențat viața bisericească, socială, economică. În acest context, Biserica noastră a intensificat activitatea pastorală și social-filantropică și a înmulțit rugăciunile pentru pace. Având în vedere starea conflictuală existentă în multe părți ale lumii, Părintele Mitropolit Ioan a adresat, anul trecut, un îndemn la rugăciune, pentru pacea sufletelor noastre și pentru pace pe pământ: „Rugăciunea dă sens vieții omului. Rugăciunea aduce pâine și pace pe pământ. Într-o lume a păcii, acolo vine Hristos, acolo coboară harul lui Dumnezeu. Să fim fii ai păcii, căci în ea își află bucuria tot pământeanul.

Să înălțăm cu toții o rugă către Dumnezeu pentru pacea întregii lumi și să se stingă războaiele care fac azi atâția orfani, căci un Iordan de lacrimi și de sânge curge azi pe al nostru pământ”, a transmis Chiriarhul nostru.

În duh de pace au slujit, anul trecut, preoții și monahii noștri, duh de pace au promovat în școli profesorii de religie, pacea și buna înțelegere au stat la baza multiplelor activități bisericești, culturale și educaționale, economice și patrimoniale, social-filantropice și juridice din eparhia noastră, așa după cum se poate constata din sinteza raportului general al secțiilor Centrului eparhial, pe care o publicăm aici.

Raportul de activitate al Secției administrativ-bisericești, coordonată de părintele consilier Mircea Szilagyi, precizează că în eparhia noastră avem 372 de unități și subunități bisericești, după

cum urmează: Centrul eparhial, 6 protopopiate, 274 de parohii (46 de parohii urbane, 228 de parohii rurale, 77 de filii), 2 paraclise, 12 așezăminte monahale (4 de călugări și 6 de maici și 2 schituri, ambele de maici).

Cele 274 de parohii sunt împărțite pe grade, astfel: 46 de parohii în mediul urban, 19 dintre acestea fiind de gradul I, 8 de gradul II și 19 de gradul III. În mediul rural funcționează 228 de parohii: 48 de gradul I, 52 de gradul II, 98 de gradul III și 30 de parohii misionare, adică localități mici, izolate și depopulate, sprijinite financiar de către Centrul eparhial.

În parohiile și mănăstirile Arhiepiscopiei Timișoarei ostensec 1024 angajați: 376 de clerici și 661 de mireni.

Anul trecut, opt tineri absolvenți de Teologie au primit Taina Hirotoniei pe seama unor parohii și a Catedralei mitropolitane:

- 4 preoți (Ovidiu-Florin Carp – Bunea Mare, prot. Făget; diacon Marius-Adrian Rumega – Cerneteaz, prot. Timișoara II; Sorin-Ionel Hristea – Paniova, prot. Lugoj și Alexandru Daniel Ciupercă – Jena, prot. Lugoj)

- 4 diaconi (Cătălin-Adrian Moiescu – Liceul Sf. Ier. Antim Ivireanul; Lucian Florea – Timișoara Fratelia, prot. Timișoara I; Constantin Diaconescu – Catedrala mitropolitană și Mădălin-Mihai Adam, care urmează a fi hirotonit preot pe seama parohiei Banloc, protopopiatul Deta).

De asemenea, 27 de clerici activi au fost transferați sau încadrați la parohie iar 11 preoți au fost pensionați la limită de vârstă.

Din păcate, 9 preoți au trecut la cele veșnice: preotul Sorin Frujină de la parohia Herneacova și preoții pensionari Pamfil-Mitrofan Radu, Adam Rugaci, Ioan Havași, Dumitru Jurcău, Pavel Popa, Marian-Titu Meda, Moise Vuici și Ionel Bălăngean.

În conformitate cu hotărârea Sfântului Sinod, Centrul eparhial și oficiile protopopești au organizat conferințele preoțești semestriale cu tema *Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice și Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești (psalți)*.

Astfel, primul ciclu de conferințe semestriale a avut loc în perioada 22 – 23 mai 2023, tema dezbătută fiind *Anul omagial al pastorației*

persoanelor vârstnice. Conferințele au fost precedate de slujba *Acatistului*, în cadrul căruia unul dintre preoții slujitori a rostit predica duminicii următoare. În continuare, preotul desemnat a prezentat referatul conferinței, urmat de luări de cuvânt și dezbateri moderate de Ierarh.

Cel de al doilea ciclu al conferințelor preoțești semestriale a avut loc în data de 7 noiembrie 2023, în toate cele șase protopopiate. Având în vedere tema acestor conferințe, *Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești (psalți)*, conferințele au fost ținute în sfintele lăcașuri. Astfel, pe lângă referatul pregătit de un preot desemnat de protopopul locului, au fost prezentate viața și operele unor compozitori de muzică bisericească bănățeană și date despre mișcarea corală din Banat. Preoții participanți au prezentat, în luările de cuvânt, dirijorii de coruri și cântăreții bisericești cunoscuți din Banat, care sau remarcat în parohii prin calități muzicale, statornicie în credință și atașament față de sfânta Biserică. Părinții protopopi s-au îngrijit ca preoții cu calități vocale, buni cântăreți, să susțină un moment muzical din cântări și imne de muzică bisericească bănățeană și psaltică, la care și-au dat concursul corul preoților și grupurile vocale din protopopiatele Timișoara I, Timișoara II și Lugoj.

Atenție specială a fost acordată pregătirii cursurilor pentru obținerea gradelor profesionale în preoție. Prin urmare, preoții care au întrunit condițiile regulamentare s-au înscris la examenele de definitivat și gradul II în preoție, 3 dintre aceștia promovând examenul de definitivat și 5 examenul de gradul II.

La examenul pentru obținerea gradului I în preoție, 17 preoți au susținut lucrările de grad, iar 13 au susținut colocviul de admitere la gradul I.

Au fost, de asemenea, preoți care și-au echivalat studiile masterale sau gradele didactice cu gradele profesionale din preoție.

La nivelul eparhiei, în anul 2023 au fost săvârșite 3.916 de botezuri (cu 410 mai puține față de anul 2022: 4.326), 1.822 de cununii (cu 38 mai puține față de anul 2022: 1.860) și 4.591 înmormântări (cu 848 mai puține față de anul 2022: 5.439).

Părintele Mitropolit Ioan și Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Paisie Lugojanul au săvârșit, de-a lungul anului 2023, târnosiri, sfințiri

și binecuvântări ale unor biserici, au oficiat slujbele îndătinate pentru sfințirea locului și punerea pietrei de temelie la unele lăcașuri de cult, au binecuvântat capele mortuare și paraclise în mai multe parohii. De pildă, Chiriarhul și Episcopul-vicar au târnosit biserica cu hramurile „Adormirea Maicii Domnului” și „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, ctitorită și donată eparhiei de familia dr. Stelică Mălăieștean, în localitatea Fibiș, protopopiatul Timișoara II.

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a târnosit noua biserică a parohiei Tomnatic, protopopiatul Sănnicolau Mare, cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”, a pus piatra de temelie pentru noua biserică a parohiei „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” a parohiei Timișoara Blașcovici și a binecuvântat lucrările efectuate la biserica „Nașterea Maicii Domnului” din orașul Sănnicolau Mare.

Datele recensământului din 2022

Conform datelor Recensământului din 2022, ale cărui date au fost făcute publice, pe etape, în cursul anului 2023, reiese că județul nostru are:

sau în parteneriat cu instituțiile de cultură ale Timișoarei și ale județului.

Atenție specială a fost acordată manifestărilor incluse în programul „Timișoara-Capitală Europeană a Culturii”, onorate cu prezența de Părintele Mitropolit Ioan sau de către delegații Înaltpreasfinției Sale.

Cu prilejul deschiderii acestor manifestări, Chiriarhul a adresat un mesaj organizatorilor, în care a spus: „Atribuirea titlului onorific de Capitală Europeană a Culturii acestei cetăți, înseamnă pentru locuitorii ei o floare a recunoștinței dăruită martirilor din decembrie 1989 [...]. Nădăjduim că cei implicați în organizarea manifestărilor de la Timișoara vor promova valorile culturii bănățene”, a precizat mitropolitul Banatului.

În general, manifestările cultural-teologice au fost organizate întru cinstirea Unirii Principatelor Române și a Marii Uniri, a ocrotitorilor învățământului teologic și a zilei Culturii Naționale de la Academia Română, filiala locală, pentru evocarea unor personalități ale vieții bisericești și laice, precum și pentru a marca Anul omagial în Patriarhia Română.

Centrul eparhial, Facultatea de Teologie

	Total persoane rezidente jud. Timiș	Persoane de confesiune ortodoxă jud. Timiș	Persoane de confesiune ortodoxă mun. Timișoara	Persoane de confesiune mediul urban (excl. Timișoara)	Persoane de confesiune ortodoxă mediul rural
2011	683.540	507.506	-	-	-
2022	650.533	420.179	150.151	59.643	210.385

Din aceste informații reiese că populația județului nostru este în scădere cu 4,83% (o diminuare a populației rezidente cu 33.007 persoane), existând și o tendință de migrație a populației rurale către marile centre urbane. La nivelul întregii țări, populația rezidentă este în scădere cu 1,1 milioane de locuitori.

Secția culturală, coordonată de părintele vicar Ionel Popescu, a derulat, anul trecut, numeroase manifestări cultural-artistice, împreună cu parohiile, mănăstirile, Facultatea de Teologie, Liceul Teologic Ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul”, fundațiile și asociațiile parohiale

și Liceul ortodox „Sfântul Antim Ivireanul”, sprijinite de filiala locală a Academiei Române și de instituțiile de cultură ale orașului și județului, a organizat Întâlnirea Internațională a Tineretului Ortodox, onorată cu prezența de Părintele Patriarh Daniel, deschiderea acesteia fiind precedată de o manifestare cultural-artistică de mare amploare, cu nimic mai prejos decât manifestările cuprinse în cadrul programului „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii”. La această deschidere au participat peste 6000 de tineri din Mitropolia Banatului, din țară și de peste hotare.

Programul întâlnirii tinerilor a inclus, de asemenea, o serie de conferințe pe teme teologice, istorice, cultural-educative și muzicale, precum și despre traficul de ființe umane și droguri, susținute de academicieni, profesori universitari -teologi și laici- istorici, cercetători, specialiști de la Ministerele Sănătății și de Interne.

Pentru a veni în întâmpinarea turiștilor veniți la Timișoara în anul 2023, Centrul eparhial a editat broșura bilingvă (română și engleză), *Catedrala Mitropolitană din Timișoara* iar Parohia Timișoara Iosefin a tipărit un pliant cu istoricul bisericii în patru limbi (română, engleză, franceză și germană). Pentru participanții la Întâlnirea Tineretului Ortodox a fost întocmit *Ghidul participantului* cu mesajele Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și al Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, dar și articole despre istoria Banatului și a Bisericii bănățene, cu istoricul obiectivelor și al personalităților importante din istoria Timișoarei și a județului (unele traduse în limba engleză) și cu alte informații utile oaspeților veniți din țară și de peste hotare.

Sub egida Mitropoliei Banatului, Centrul eparhial, Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, filiala „Valeriu Braniște” din Timișoara și Parohia Timișoara Iosefin au organizat conferința „Bănățeni de seamă din Viena de altădată”, susținută de preotul dr. Nicolae Dura, parohul bisericii „La Sfânta Înviere” din Viena și vicar episcopal al Comunității Ortodoxe Române din Austria. Corul venit de la parohia vieneză a concertat în biserica Iosefinului și apoi la Catedrala mitropolitană, vizitată, în duminica a VI-a după

Sfintele Paști, de către 26 de ambasadori străini acreditați la Busurești.

Simpozionul internațional „Istorie, Cultură și Spiritualitate în Banat”, ediția a II-a, a reunit, și anul trecut, aproape 40 de personalități ale vieții academice, științifice, teologice și culturale care au susținut comunicări dedicate împlinirii a 150 de ani de la înveșnicirea Sfântului Mitropolit Andrei Șaguna și 100 de ani de la nașterea mitropolitului Nicolae Corneanu. Totodată, comunicările susținute în anul 2022 au fost publicate în volumul simpozionului. De asemenea, în tipografia eparhială au fost tipărite revistele „Învierea” și „Altarul Banatului”, Almanahul Arhiepiscopiei Timișoarei, calendarele bisericești, revistele parohiale și mai multe volume de cuprins teologic și istoric.

Manifestările comemorative consacrate mitropolitului Nicolae Corneanu au inclus concertul și expoziția foto de la Filarmonica „Banatul”, pomenirea sa și ampla expoziție foto „File din arhiva mitropolitului Nicolae” de la muzeul Catedralei mitropolitane, organizate împreună cu familia Dorina și Karl Ernst Nowak din Germania. La acestea se adaugă filmul documentar realizat de către Episcopia Caransebeșului și televiziunea „Trinitas”, la care au contribuit și Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, preotul Ionel Popescu – vicar eparhial, arhidiaconul Ioan Radu – fost secretar eparhial.

Activitățile culturale organizate la nivelul eparhiei noastre, conferințele, prezentările de carte, concertele corale, de Paști și de Crăciun, la Catedrala mitropolitană, la parohii și mănăstiri, participarea Chiriarhului și a Episcopului vicar la diferite manifestări, cărțile și revistele, pliantele și broșurile, calendarele imprimate la Tipografia „Partoș”, cinstirea deportaților în Bărăgan, a foștilor deținuți politic și a eroilor căzuți în revoluția din decembrie 1989, au fost mediate prin intermediul paginii de internet a Centrului eparhial, prin studioul nostru de radio „Învierea”, prin televiziunile și radiourile locale și naționale: TVR1 și TVR3, TVR Timișoara, TV Europa Nova, radioul și televiziunea „Trinitas” ale Patriarhiei Române.

Centrul eparhial a intensificat anul trecut parteneriatul cu Opera Națională Română din Timișoara, Filarmonica „Banatul” și Casa de Cultură, cu filiala locală a Academiei Române și cu Universitățile timișorene, cu muzeele locale și cu Centrul de Cultură și Artă al județului, mai ales pentru buna desfășurare a Întâlnirii Internaționale a Tineretului Ortodox.

Sectorul Învățământ și activități cu tineretul, coordonat de părintele consilier Nichifor Tănase, s-a ocupat, împreună cu celelalte secții ale Centrului eparhial, de organizarea Întâlnirii Internaționale a Tinerilor Ortodocși, aflată la cea de a 7-a ediție. La ceremonia de deschidere au participat cca 6.000 de persoane, iar în zilele următoare, la conferințe au participat aproximativ 3.500 de tineri cu vârsta cuprinsă între 16-35 de ani, alături de încă 1.500-2.000 de tineri din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei și din celelalte eparhii ale Mitropoliei Banatului. Evenimentul s-a desfășurat la Timișoara, în perioada joi, 31 august - duminică, 3 septembrie 2023. Tema întâlnirii din acest an a fost „Voi sunteți prietenii Mei!” (Ioan 15:14), iar scopul principal a fost acela de a promova valorile spiritualității și culturii române în țară și în străinătate. Voluntarii (670 de tineri) au fost recrutați în urma a 14 întâlniri de recrutare și au fost pregătiți în 6 sesiuni de lucru cu specialiști în domeniul științelor educației. La festivitatea de deschidere au participat Preafericirea Sa, Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, ierarhi din Mitropolia Banatului și din diaspora, reprezentanți ai autorităților centrale și locale. Vorbitorii din cadrul conferințelor ITO au fost profesori universitari și intelectuali creștini recunoscuți precum domnul Ioan Aurel Pop, Președinte al Academiei Române, părinții profesori Bogdan Tătaru-Cazaban, Vasile Mihoc și Stelian Tofană, domnii profesori Petre Guran, Adrian Lemeni, Radu Ciprian Țincu. Au fost prezenți mai mulți ierarhi din Serbia și Ungaria, din eparhiile Aradului și Caransebeșului și din 7 Biserici Ortodoxe surori, precum și tineri din 29 de țări.

În ziua de 1 septembrie 2023, a avut loc la Catedrala mitropolitană o slujbă de priveghere, continuată cu Sfânta Liturghie săvârșită la miezul nopții împreună cu părinții de la Muntele Athos,

Schitul românesc Prodrumu. Ziua de sâmbătă 2 septembrie, a fost dedicată conferinței legate de combaterea consumului de droguri și a traficului de ființe umane, precum și procesiunii tinerilor de la Sala Olimpia la Opera Națională și la Catedrala mitropolitană, prilej cu care au fost pomeniți martirii timișoreni căzuți în revoluția din decembrie 1989.

Pentru radioul și televiziunea Trinitas, prezente la conferința de presă cu toți reprezentanții agențiilor de presă din județ, a fost creat un centru Trinitas, un studio dotat cu întreaga logistică pentru transmisiuni și realizări de materiale media. În semn de apreciere pentru activitatea voluntarilor ITO, în seara zilei de 5 octombrie, Centrul eparhial a organizat „Gala Voluntarilor”.

În cadrul orei de Religie, au fost desfășurate mai multe activități, dintre care amintim: participarea la cursurile de formare specifice disciplinei religie în cadrul *Programului de formare „CRED - Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți”*. Au fost organizate Olimpiada Națională de Religie „Cultură și spiritualitate românească” clasele V-XII – etapa județeană (140 elevi; peste 80 profesori), Olimpiada Națională de Religie Ortodoxă, clasele V-XII - etapa județeană (212 elevi, 100 profesori), expoziția „Maica Domnului – Mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită decât Serafimii”, ediția a II-a „Marșul pentru viață” și Simpozinul euroregional „Creștinismul și știința în dialog”, organizat de Colegiul Național „Coriolan Brediceanu” Lugoj. Cadrele didactice au participat la „Școala de Vară a profesorilor de Religie Ortodoxă» ediția a II-a (27.06.-01.07.2023), la concursul „ICOANA MEA” organizat de Școala Gimnazială Nr. 2 Timișoara și Inspectoratul Școlar Județean Timiș, la Festivalul - concurs „Lăudați pe Domnul” - etapa mitropolitană. La parohia „Adormirea Maicii Domnului” Lugoj, a fost organizat concursul „Bucuria Nașterii Domnului în suflet de copil”, ediția a II-a (decembrie 2023, 60 elevi), concursul „Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș” fiind organizat la parohia Sfinții Apostoli Petru și Pavel Timișoara, Viile Fabric.

Liceul Teologic Ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” are înscriși 730 de elevi, din care 164 sunt secția de Teologie. Elevii acestuia au obținut rezultate foarte bune la evaluarea națională și la

examenul de bacalaureat. În clasa a IX-a la profilul teologic, specializarea Teologie Ortodoxă, după prima sesiune de admitere au fost ocupate toate locurile, iar la profilul real, specializarea Științe ale naturii, mediile elevilor admiși s-au situat între 9,52 și 8,50.

Cadrele didactice desfășoară activități cu elevii în cadrul centrelor de excelență din domeniile religie, limbi clasice și ArtHub-ul LTO. Au fost organizate, totodată, expoziția de artă fotografică „Banalități ieșite din comun”, expoziția „Tărâmul copilăriei”, concursul „Bunici și nepoți”, concursul „Arhitectura veche din orașul meu – fereastra”, expoziția „Întoarcerea prodigioasă. Oskar Szuhaneck”; Proiectul educational regional „Bucuria cuvântului”. Alte concursuri la care au participat au fost: concursul de creație literară și recitare „Lucian Blaga”, concursul regional „Iarna în ochi de copil”.

La Facultatea de Teologie (UVT) sunt înscriși 117 studenți la licență, 28 la studiile de master și 7 la cursurile de doctorat. La această dată avem 2 profesori abilitați pentru a conduce doctorate în Teologie și un profesor cu abilitare în Franța, aflat în proces de recunoaștere a diplomei și în țară. Anul trecut la facultate au fost organizate conferințele dedicate ocrotitorilor învățământului teologic: „Trei ierarhi bănațeni ai condeului de odinioară: clericii Iosif-Iuliu Olariu, Iosif-Traian Bădescu și David Voniga”, conferințele prepascale și Conferința internațională „Creștinism și viața bisericească în Banat, în istorie și în prezent” (parteneriat cu „Ex Fide Lux” din Nürnberg). De asemenea, facultatea a organizat manifestarea aniversară dedicată împlinirii a 30 de ani de învățământ teologic superior la Timișoara.

Biroul de catehizare a derulat Concursul Național Catehetic „Tinerii și vârstnicii să laude numele Domnului”, la nivel eparhial fiind jurizate 35 de proiecte ce au reunit aproximativ 1500 de copii și tineri. De asemenea, a fost organizată Școala de vară la parohia Sânmihaiu Român și la parohia „Adormirea Maicii Domnului” din Lugoj; tabăra națională de tineret „Tradiție și noutate” la Mănăstirea Timișeni Șag. La această tabără au participat 16 tineri delegați de 16 centre eparhiale. Tabăra „Bucurie în Ortodoxie” și etapa mitropolitană a Festivalului-Concurs de

Muzică Bisericească „Lăudați pe Domnul” au fost organizate tot de către Sectorul învățământ și activități cu tineretul, în colaborare cu parohiile Satchinez și Timișoara Iosefin.

Sectorul economic-financiar, coordonat de părintele consilier Cristian Constantin, are în subordine Atelierul de lumânări, Centrul eparhial de pelerinaje Partoș, Depozitul eparhial de colportaj și Tipografia eparhială – SC Partoș SRL.

În anul tocmai încheiat, Sectorul economic-financiar a asigurat, din punct de vedere financiar, buna derulare a tuturor activităților și proiectelor desfășurate de toate sectoarele eparhiale, menținând echilibrul situației financiare a Centrului eparhial.

1. Atelierul de lumânări produce lumânările folosite în cadrul serviciului divin public de toate mănăstirile și parohiile din cuprinsul eparhiei noastre. Activitatea Atelierului de lumânări este asigurată de 10 angajați, cantitatea de lumânări furnizată Catedralei mitropolitane, parohiilor și mănăstirilor fiind de 85,1 tone.

2. Depozitul de colportaj oferă pangarelor și magazinelor bisericești obiecte de cult, icoane și cărți de zidire duhovnicească realizate în Atelierele Patriarhiei, în conformitate cu specificul Bisericii noastre Ortodoxe.

3. Biroul eparhial de pelerinaje Partoș răspunde solicitărilor credincioșilor noștri de a vizita, într-un cadru organizat, locuri sfinte din țară și de peste hotare și are avizul Autorității Naționale pentru Turism.

În anul încheiat am fost nevoiți să anulăm, începând cu a doua jumătate a lunii octombrie, pelerinajele spre Țara Sfântă datorită izbucnirii unui conflict armat între Israel și militanții palestinieni conduși de Hamas în Fâșia Gaza.

Anul trecut au fost organizate 57 de pelerinaje interne cu aproximativ 2.850 de participanți și 21 pelerinaje externe (Israel, Grecia și Egipt) cu 1.120 de pelerini.

4. Tipografia eparhială Partoș este organizată ca societate comercială și are ca obiectiv principal de activitate serviciile de editură și tipografie. Tipografia eparhială funcționează cu 14 angajați, sub coordonarea părintelui arhidiacon Marian Pîrvu.

Din cauza problemelor de natură economică, Tipografia „Paroș” a înregistrat o scădere a

activității cu 13% (față de anul 2022), comenzile fiind cu 17% mai puține față de 2022.

Anul trecut, Centrul eparhial a achiziționat ansamblul de clădiri din vecinătatea Reședinței Mitropolitane, în cvartalul străzilor C.D. Loga, Patriarh Miron Cristea, Mihai Eminescu și 20 Decembrie 1989, în suprafață totală de 8.365 mp (din care amprenta la sol a construcțiilor este de 2.800 mp).

Cheltuieli majore am avut cu organizarea celei de-a VII-a ediții a Întâlnirii Internaționale a Tineretului Ortodox, important eveniment cultural-religios ortodox, ce s-a desfășurat în perioada 31 august – 4 septembrie 2023.

Organizarea ITO 2023 a generat costuri de aproape 2 milioane de lei, cheltuieli ce au fost acoperite din fondurile proprii cu sprijinul acordat de Secretariatul de Stat pentru Culte, Consiliul Județean Timiș și din sponsorizările primite de la diferite firme.

Resursele financiare de care dispune Centrul eparhial provin în majoritate din donațiile credincioșilor de la Catedrala mitropolitană, din activitatea Atelierului de lumânări, a Depozitului eparhial de colportaj, a Biroului de pelerinaje și a Tipografiei diecezane. Pe lângă cele mai sus menționate, trebuie amintit atât sprijinul primit din partea autorităților centrale, județene și locale pentru diverse lucrări de construcție și reabilitare, cât și sprijinul primit de la bugetul de stat pentru salarizarea personalului clerical și neclerical.

Resursele financiare de care dispun parohiile și mănăstirile din cuprinsul eparhiei noastre sunt asigurate din donațiile credincioșilor, din veniturile obținute din arendarea terenurilor agricole sau din exploatarea fondului forestier, la care se adaugă sprijinul primit din partea bugetului de stat atât pentru salarizare, cât și pentru lucrările de construcție sau reabilitare ale locașurilor de cult și ale altor edificii bisericești.

În anul 2023 au fost întocmite și aprobate 8 devize pentru lucrările de pictură la bisericile Parohiilor Săcălaz, Făget 1, Drinova, Sudriaș, Biled, Lenauheim, Mănăstirea Fârdea, Filia Sânmartinu Sârbesc (a parohiei Dinaș). A fost întocmit și aprobat devizul pentru restaurarea picturii bisericii Parohiei Timișoara Elisabetin și au fost organizate 4 licitații pentru adjudecarea lucrărilor

de pictură de la biserica filiei Sânmartinu Sârbesc și de la bisericile Parohiilor Făget 1, Sudriaș și Biled. Se află în curs de realizare lucrări de pictură pe 7 șantiere: Mănăstirea Dobrești, Biled, Timișoara Zona Steaua, Tomești, Lugoj Cotu Mic, Visag, Ohaba Română și au fost recepționate lucrările de pictură de pe 4 șantiere: Urseni, Timișoara Zona Soarelui Sud, Sâmpetru Mare și Sânmăndrei Colonie (paraclis) și lucrările de restaurare a picturii bisericii Parohiei Timișoara Fabric.

La fel ca în anii precedenți, credincioșii eparhiei noastre au fost alături de eforturile pe care Patriarhia Română le face cu privire la edificarea Catedralei Naționale. În anul 2023, preoții și credincioșii din cuprinsul eparhiei noastre au contribuit la construirea Catedralei Naționale cu suma de 101.704 lei.

Alături de celelalte eparhii ale Patriarhiei Române și eparhia noastră susține financiar misiunea posturilor de radio și televiziune Trinitas, contribuția anuală a eparhiei noastre fiind de 240.000 lei.

O altă preocupare a Sectorului Economic al Centrului eparhial a fost aceea de a sprijini financiar parohiile cu venituri reduse, ai căror preoți slujitori au restanțe la ridicarea salariului lunar. În acest sens este constituit Fondul eparhial pentru solidaritate creștină, astfel că, prin contribuția parohiilor urbane și rurale la acest fond, anul trecut au fost sprijiniți 46 de preoți de la parohiile rurale și misionare cu suma totală de 362.888 lei.

Sectorul Patrimoniu și Construcții, coordonat de părintele consilier Timotei Anișorac, a continuat lucrările de construcții la bisericile noi, reparații capitale și curente, construcțiile și reparațiile capitale la casele parohiale, Centrele Sociale și Educationale, capelele mortuare, corpurile de chilii, lumânărare și la alte edificii bisericești.

O resursă importantă de timp a fost alocată elaborării a documentațiilor tehnice, a avizelor specifice, a devizelor și a antemăsurătorilor, precum și pentru justificarea sumelor primite ca sprijin financiar de la autoritățile statului (Consiliul Județean - 56 de obiective, Primaria Municipiului Timișoara - 7 obiective, Secretariatul de Stat pentru Culte, 165 de dosare depuse și 117 obiective finanțate). Până la sfârșitul anului

trecut, Sectorul Patrimoniu și Construcții s-a ocupat de cele peste 152 de obiective și parohii, unele cu câte două sau trei tipuri de lucrări, 21 construcții biserici noi, capele mortuare, reparații curente și capitale la biserici și case parohiale, anexe centrale, lumânărare etc.

Astfel, la Centrul Eparhial au fost finalizate, în proporție de 95 %, lucrările la Centrul Creștin Ortodox pentru tineret pe seama căruia, la inițiativa Părintelui Mitropolit Ioan, maestrul Silviu Oravitzan a realizat un vitraliu de înaltă ținută artistică. Lucrări de reparații au fost efectuate și la acoperișul Catedralei mitropolitane.

În parteneriat cu Protopopiatul Timișoara II, parohia „Sf. Ilie Fabric” și Fundația Filantropia, au fost efectuate lucrări de dotare și amenajare la clădirea parohială de pe str. Moise Nicoară și la Liceul Ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul”, unde a fost finalizat proiectul troiță-clopotniță și lucrările de reparații, de întreținere și igienizare a sălilor de clasă.

La clădirea de pe Bvd. C.D. Loga nr. 3, fostul Inspectorat școlar, au fost realizate, în termen scurt, ample lucrări de reabilitare în vederea punerii acestuia la dispoziție pentru Centrul de coordonare ITO 2023, după cum urmează: schimbare învelitoare acoperiș țiglă ceramică, instalații electrice interioare, reparații și zugrăveli interioare la pereți și tavane, vopsitorii la tâmplărie și reabilitarea ușilor, recondiționarea parchetului, restaurarea fațadelor exterioare istorice, scanare laser, documentații tehnice și obținerea avizelor.

De asemenea, au fost întocmite documentațiile și obținute Autorizațiile de construire pentru lucrările de edificare a unor biserici noi: Timisoara Zona Steaua, Giroc, Ionel, Liebling, filia Mănăstire a Parohiei Berecuța, Moravița, filia Giera, Ciarda Roșie, Hodoș Darova, Sănandrei Colonie, Dumbrăvița Banat II, AC Dumbrăvița 3, Biserica Sf. Gheorghe - Zona Câmpului, Filia Dolaț a parohiei Livezile, filia Ghizela a Parohiei Hisiaș, filia Sânmartinu Sârbesc - Diniaș, Fabric Est, Dudeștii Noi, Uihei, Blașcovici Ronaț, biserica

nouă Sânnicolau Mare și au fost continuate lucrările la mai multe capele mortuare.

La acestea se adaugă reparațiile capitale la turnurile și acoperișurilor bisericilor, realizarea de hidroizolații perimetrale prin taiere la lăcașuri de cult, reparații capitale și consolidări, fațade, instalații termice, electrice, sanitare, sisteme de panouri fotovoltaice la 122 de obiective.

Au continuat, totodată, lucrările la noile case parohiale din localitățile Ianova, Sacoșu Turcesc, Grabați, Sinersig, Târgoviște, Bucovăț, Bătești, proiect complex Remetea Mare și au fost executate numeroase lucrări de reparații la casele parohiale existente.

Lucrări de finisaj și amenajare au fost efectuate la Centrul multifuncțional al parohiei Ghiroda Veche, Centrul social și cultural al parohiei Giarmata Vii, la Remetea Mare și Sânanđrei Colonie, la Centrul social și educațional al parohiei Timisoara Tipografilor, la suprastructura Centrului social-pastoral al parohiei Viile Fabric Timișoara și la demisolul casei parohiale a parohiei Timișoara Iosefin.

În colaborare cu primăria Tomești, a fost finalizat proiectul de conservare și restaurare a bisericii de lemn monument istoric de la Românești, fonduri Europene, în valoare de 800.000 euro, faza de implementare execuție structură și restaurare componente artistice.

Mănăstirile din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei: Timișeni, Izvorul Miron- Românești, Săraca, Dobrești, Partoș, Fârdea, Cebza și Luncanii de Sus, au derulat, la rândul lor, lucrări de montare sisteme de panouri fotovoltaice și baterii de stocare, de încălzire, termoizolații și pictură, finisaje la corpurile de chili, reparații învelitoare acoperiș etc.

Atenție deosebită a fost acordată mănăstirii Luncanii de Sus, unde a avut loc o alunecare de teren care afectează biserica și corpurile de chili. Pentru a continua lucrările de consolidare la biserică, a fost reînăvită Autorizația de intervenție în regim de urgență, în vederea injectării cu lapte de ciment și bentonite sub presiune în pământul de fundare. De asemenea, au fost consolidate fundațiile și s-a realizat un sistem de dren perimetral și colectare ape pluviale platou.

Serviciul Juridic, coordonat de către părintele consilier Ioan Bălăngean, a întocmit contracte, acorduri, convenții pentru Arhiepiscopie sau pentru unele entități bisericești subordonate, avându-se în vedere interesele instituției, Statutul BOR și legile statului.

De asemenea, Serviciul juridic a negociat, verificat, completat sau modificat contracte ale Arhiepiscopiei sau ale unor parohii aflate sub jurisdicția sa. Astfel, au fost aprobate 96 de contracte de arendare, 32 contracte de închiriere, 6 contracte de schimb de teren, 4 contracte de cumpărare imobil, 1 contract de vânzare imobil, au fost acceptate 5 donații de imobile etc.

În anul 2023, credinciosul Paul Stelică Mălăeșteanu a donat Arhiepiscopiei Timișoarei biserica în suprafață de 205 mp, ctitorită de el în localitatea Fibiș și un teren aferent acesteia în suprafață de 15714 mp.

Prin implicarea directă a Părintelui Mitropolit Ioan, au fost purtate discuții cu reprezentanți ai diferitelor autorități locale și județene în vederea restituirii proprietăților pentru parohiile care nu au fost puse în posesie cu terenurile validate de comisiile de fond funciar - ADS Giera (aprox 479 ha), însă eforturile depuse nu s-au soldat cu un rezultat pozitiv. Pentru rezolvarea acestei situații, anul trecut a fost depusă în instanța de judecată o acțiune comună a parohiilor în cauză, în vederea atribuirii suprafețelor de teren.

Sectorul juridic a întocmit documentele necesare acceptării de donații imobiliare de către Mănăstirile Timișeni-Șag, Fârdea și Petroasa și pentru schimburile de imobile la parohiile Moșnița Veche, Bârna, Fârdea, Cenad, Remetea Luncă și Sâmpetru Mare. De-a lungul anului, au continuat acțiunile de intabulare a bunurilor imobile și de actualizare a denumirilor din CF, de corectare a înscrisurilor în CF pentru o serie de parohii.

Serviciul juridic urmărește, totodată, respectarea Statutului Bisericii Ortodoxe Române, a regulamentelor bisericești, a Regulamentului intern, a hotărârilor organelor de conducere și a legilor civile de către toate unitățile bisericești, respectiv de către personalul clerical și neclerical din cuprinsul eparhiei, precum și legalitatea actelor administrative și a celor întocmite în

cadru instituției, soluționând toate aspectele juridice ale Centrului eparhial.

Sectorul social filantropic și misionar, coordonat de către părintele consilier Cristian Pavel, a desfășurat, în anul 2023, activități de asistență socio-medicală și filantropică atât prin Centrul eparhial cât și prin parohii, mănăstiri și ONG-urile ce funcționează cu binecuvântarea Bisericii.

Astfel, Înaltpreasfântul Părinte Mitropolit Ioan a acordat o atenție deosebită unităților medicale, spitalelor din eparhia Timișoarei (în mod special celor de psihiatrie din Gătaia și Jebel) și instituțiilor furnizoare de asistență socială DAS Timișoara, DGASPC Timiș, Penitenciarul Timișoara etc, contribuind la creșterea calității serviciilor medicale, sociale și de rezidență prin oferirea de alimente, mobilier și aparatură medicală necesare acestora.

Înaltpreasfințitul Părinte Ioan s-a îngrijit apoi ca Secția de neonatologie a Spitalului Județean de Urgență Reșița să fie dotată cu 16 paturi noi. Prin implicarea directă a Chiriarhului a fost renovată casa parohială din parohia Livezile, iar pentru un credincios vârstnic din localitatea Grăniceri a fost construită o casă nouă. Cu binecuvântarea Înaltpreasfinției Sale, fundația Filantropia, Parohia Timișoara Iosefin, fundația „Preot Ioan Olariu” și Societatea Femeilor Creștin Ortodoxe au construit la roșu o casă pentru o familie cu 5 copii din parohia Bazoșu Vechi, protopopiatul Timișoara II, aflată în fază de finalizare.

Grijă aparte a fost arătată de Centrul eparhial grădinițelor cu program prelungit din localitățile Satchinez și Recaș care au primit în dar peste 60 de paturi cu saltele și lenjerie, spre bucuria copiilor.

Anul trecut, Fundația „Filantropia” Timișoara a implementat proiectele privind „Centrele comunitare integrate – program strategic de creștere a accesului populației vulnerabile la servicii socio-medico-educative de calitate” în localitățile Făget, Margina, Topolovățu Mare, Buziaș, Periam (fonduri norvegiene), cele de „Informare, Calificare și Angajare”, „ICA” proiect finanțat prin GAL Timișoara și „POCU”, Centrul de formare situate în Timișoara str. Moise Nicoară 17.

„Împreună pentru o comunitate mai bună” este proiectul finanțat prin GAL Freidorf și POCU. Parohia Timișoara Vest a derulat

proiectul „Construirea unui Centru Social dedicat teritoriului SDL” (zona Fabric) finanțat prin GAL Timișoara și POR.

S-a obținut autorizația de construire pentru proiectul „AfiOM – Multiplex Filantropic Timișoara”, în timp ce Grădinița „Brâncoveanu”, cu finanțare prin CNI, are desemnat un executant.

Alte proiecte au fost derulate pentru Centrele de zi pentru copii de la Deta, Lugoj, Făget, Serviciul pentru persoane cu scleroză multiplă, Așezământul pentru vârstnici de la Checea, Complexul de servicii de la Partoș.

Activitatea filantropică a eparhiei noastre a fost sprijinită de Fundația „Preot Ioan Olariu” și Parohia Timișoara Iosefin, de Societatea Femeilor Creștin Ortodoxe din Timișoara, Parohia Timișoara „Sfântul Ilie” Fabric, Parohia Săcălaz, Parohia Lugoj „Adormirea Maicii Domnului”, de Parohia Giroc, de mănăstirea Partoș, ASCOR, de multe parohii și mănăstiri.

Pentru sprijinirea persoanelor cu vulnerabilități materiale, eparhia noastră a investit, în anul 2023, suma de 5.787.707 lei, de care au beneficiat 15.002 credincioși. Parohiile au oferit, la rândul lor, ajutoare materiale și financiare în sumă de 2.884.898 lei, la care se adaugă serviciile sociale oferite de Fundația „Filantropia” în sumă de 4.164.823 lei.

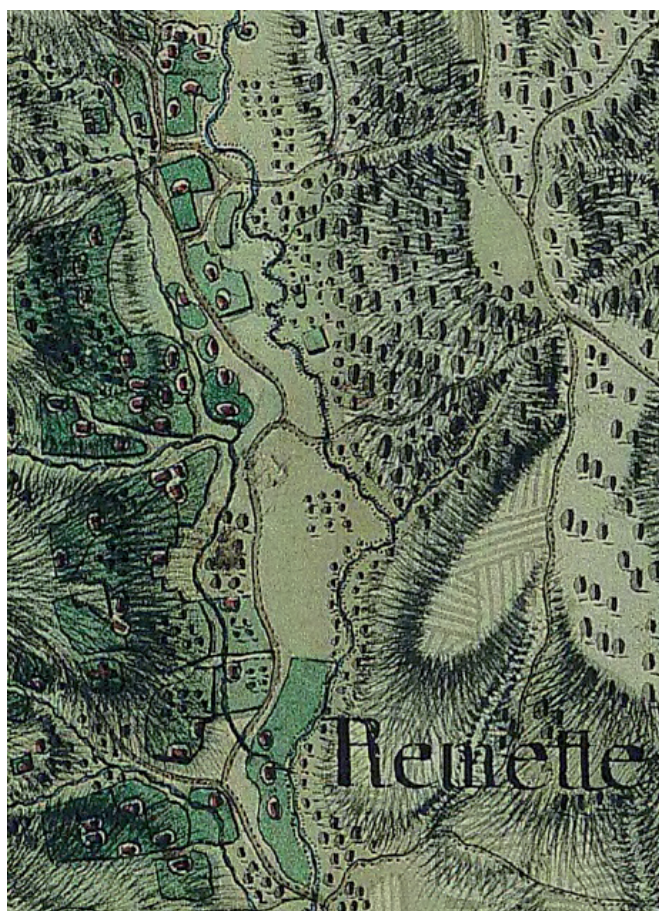
Activitatea social-filantropică a fost susținută și de fundațiile și asociațiile bisericești care au furnizat activități și au derulat proiecte în sumă de 1.847.288 lei.

Pentru programul „Masa Bucuriei” au fost dăruite alimente în sumă de 330.898 lei. Așadar, suma totală cheltuită la nivelul eparhiei noastre în anul 2023, pentru susținerea activității social-filantropice, este de 15.015.614 lei (peste 3 milioane de euro). La acestea se adaugă faptele milei creștine săvârșite de către credincioși, preoți și monahi, care nu au fost contabilizate.

Aceasta a fost activitatea desfășurată, în anul 2023, de către secțiile Centrului eparhial, protopopiatele, parohiile, mănăstirile, Facultatea de Teologie, Liceul ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” și celelalte școli din eparhie, de asociațiile și fundațiile bisericești, pentru care aducem mulțumire și slavă bunului Dumnezeu, Cel în Treime preamărit.

REMETEA LUNCĂ – BISERICĂ, ȘCOALĂ CONFESIONALĂ ȘI COMUNITATE. REPERE ISTORICE

Prof. dr. Dumitru Tomoni
Prof Ioan Cipu

Este situată în estul județului Timiș, la 3 km nord de Mănăștiur, reședință de comună, și circa 14 km vest de orașul Făget. Se învecinează la nord cu Topla, la est cu Pădurani, la sud cu Mănăștiur, la vest cu Cladova și la nord-vest cu Ierșnic.

Atestat documentar în anul 1506¹, satul este consemnat în anul 1512 într-un registru al localităților aparținătoare domeniului Hunedoarei, sub numele de Remethe, având șapte iobagi și făcând parte din districtul Mănăștiur, fiind probabil întemeiat de către călugării de la

mănăstirea din Mănăștiur². Toponimul amintește de *remete* (pustnic, sihastru, călugăr), iar așezarea satului în lunca Begheiului explică determinativul toponim *luncă*³. De-a lungul anilor localitatea a fost consemnată în diferite forme: 1514-1516 Remethe, 1690-1700 Remete, 1717 Remeta, 1785 Remeti, Remete Lunga, Remete Lunka, 1828 Remette Inferior, 1851 Also Remete, 1913 Hosszuremete, 1922 Remeta Lungă, 1930 Remetea Luncă⁴.

În anii 1514-1516 Remetea Luncă ajunge în stăpânirea lui Gheorghe de Bradenburg, soțul Beatricei de Frangepan, fosta soție a lui Ioan Corvinul, fiul lui Matia Corvin⁵. În 1597 principele Sigismund Bathory donează satul lui Ștefan Török (Turcu), iar în anul 1620, când se stinge familia Török, Gabriel Bethlen, principele Transilvaniei îl donează lui Ștefan Bethlen⁶.

În anul 1554 Remetea Luncă avea 15 case, în 1569, 11 case, în 1579, 14 case⁷, în 1717, 15 case și în 1776, 69 case⁸. În anul 1869 avea 131 case și 678 locuitori, din care 671 ortodocși⁹, în 1880 avea 134 case și 608 locuitori, din care 595 ortodocși¹⁰; în

² Pesty Frigyes, *Krassó vármegye története* III/Istoria comitatului Caraș, Budapesta, 1883, p. 504; Iosif Pataki, *Domeniul Hunedoara la începutul secolului al XVI-lea*, București, Editura Academiei, 1973, p. 160

³ Remus Crețan, Vasile Frățilă, *Dicționar geografico-istoric și toponimic al județului Timiș*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2007, p. 270

⁴ Coriolan Suciu, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, vol. 2, București, Editura Academiei, 1968, p. 75; Ioan Hațegan, *Dicționar...*, p. 314

⁵ Iosif Pataki, *Domeniul...*, p. XXI-XXXIV; Milleker Bodog, *Délmagyarország középkori földrajza* (Geografia medievală a Ungariei de sud), vol. II, Timișoara, 1913, p. 212

⁶ Pesty Frigyes, *Krassó vármegye története* II/2, Budapesta, 1884, p. 139

⁷ Egel Pál, *A Temesvari es Moldovai szandzsak torokkori telepulesei (1554-1579)*, Szeged, 1996, p. 181

⁸ Bujor Păcurar, Ioan Cipu, Dumitru Tomoni, *Monografia protopopiatului ortodox român al Făgetului. 300 de ani de existență atestată*, Timișoara, Editura Învierea, 2016, p. 19

⁹ *Recensământul din 1869. Transilvania*, coordonator Traian Rotariu, Presa Universitară Clujeană, 2008, p. 314-315

¹⁰ *Recensământul din 1880. Transilvania*, coordonator Traian Rotariu, București, Editura Staff, 1997, p. 344

¹ Ioan Hațegan, *Dicționar istoric al așezărilor din Banat: sec. XI-XX. Atestări documentare și cartografice*, Timișoara, Editura Artpress și Banatul, 2013, p. 314

1900 avea 157 case și 737 locuitori, din care 707 ortodocși¹¹; în 1910 avea 156 case și 719 locuitori, din care 704 ortodocși¹²; în 1930 avea 642 locuitori, din care 630 ortodocși¹³; în 1992 avea 418 locuitori, din care 322 ortodocși¹⁴; în 2002 avea 456 locuitori, din care 335 ortodocși¹⁵; în 2011 avea 436 locuitori, din care 316 ortodocși¹⁶.

Din punct de vedere administrativ, în secolele XVI-XVII făcea parte din districtul Mănăștiur, la sfârșitul secolului al XVII-lea făcea parte din districtul Făgetului¹⁷, după instaurarea stăpânirii habsburgice în Banat aparținea districtului Lugoj și cercului administrativ Lunca¹⁸, în 1779 făcea parte din comitatul Caraș, plasa Bulci¹⁹, iar după 1881 din comitatul Caraș-Severin, plasa Bega. De

¹¹ *Recensământul din 1900. Transilvania*, coordonator Traian Rotariu, București, Editura Staff, 1999, p. 590-591

¹² *Recensământul din 1910. Transilvania*, coordonator Traian Rotariu, București, Editura Staff, 1999, p. 572-573

¹³ *Recensământul din 1930. Transilvania*, coordonator Traian Rotariu, Presa Universitară Clujeană, 2011, p. 594-595

¹⁴ Varga E. Árpád, *Statistică recensăminte după structura confesională, jud. Timiș 1869-2002* p. 46 (<http://www.kia.hu/konyvtar/erdely/erd2002/tmfeloz.pdf>)

¹⁵ *Ibidem*

¹⁶ Direcția Regională de Statistică Timiș, adresa nr. 378/22.01.2021

¹⁷ Pavel Binder, *Lista localităților din Banat de la sfârșitul secolului al XVII-lea*, în „Studii de istorie a Banatului”, vol.II, Timișoara, 1970, p. 66

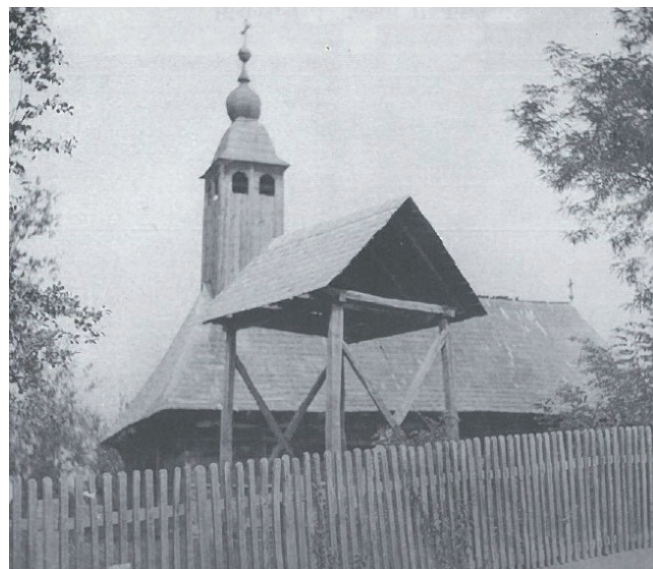
¹⁸ J. J. Ehrler, *Banatul de la origini până acum (1774)*. Prefața, traducere și note de Costin Feneșan, Timișoara, Editura Facla, 1982, p.141

¹⁹ Maria Vertan, *Organizarea administrativ-teritorială a Banatului istoric în perioada 1716-1860*, în

la 1919 face parte din județul Caraș-Severin, plasa Begheiu, fiind comună cu secretariat cercual pentru Remetea Lungă, Ierșnic și Răchita²⁰, iar după 1925 din județul Severin, plasa Făget²¹. În 1950 este reședință de comună în raionul Lugoj, cuprinzând și satele: Pădurani și Topla²², în 1952 este sat în comuna Mănăștiur, raionului Făget, iar din 1968 în județului Timiș²³.

BISERICA

Prima biserică consemnată documentar a fost ridicată în jurul anului 1746, purtând hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”. În anul 1806, după mutarea satului de pe deal în lunca pârâului Topla s-a construit o altă biserică, tot din lemn, dar mai încăpătoare. Cu această ocazie, biserica

veche a fost cedată satului Topla, aflat la 4 km înspre nord. Mutarea s-a făcut în anii următori, folosindu-se tăvălugi de stejar trași de 24 perechi de boi²⁴. Enoriașii în schimb au cumpărat o altă biserică din lemn, dar mai mare, din satul Răchita. Biserica a fost sfințită de Constantin Gruici,

„Analele Banatului”, s. n., arheologie – istorie, XXI, Timișoara, 2013, p. 366

²⁰ C. Martinovici și N. Istrati, *Dicționarul Transilvaniei, Banatului și celorlalte ținuturi alipite*, Cluj, Institutul de arte grafice „Ardealul”, 1921, p. 18

²¹ Valeriu Ureche, *Organizarea administrativ-teritorială a României 1918-2006*, Timișoara, Editura Eurostampa, 2006, p. 106

²² Idem, *Administrația județului Timiș la 30 de ani (1968-1998)*, Timișoara, Editura „Augusta”, 1998, p. 84

²³ *Ibidem*, 148

²⁴ Bujor Păcurar, Ioan Cipu, Dumitru Tomoni, *Monografia*, p. 491. Această biserică se află astăzi la Muzeul satului din Timișoara.

protopop în Belint (1838-1871)²⁵. A supraviețuit până în anul 1937, când a fost dezafectată²⁶.

Biserica actuală a fost construită tot în anul 1937 pe fundație de piatră dar întărită cu beton armat, zidurile fiind din lemnul bisericii vechi, peste care s-a bătut trestie dublă pe ambele părți (interior-exterior). Biserica a fost tencuită cu mortar și acoperită cu tablă în anul 1939. Biserica a fost sfințită provizor de protopopul Ioan Trifu din Balinț, iar în 12 septembrie 1954 a fost târnosită de mitropolitul Vasile Lazarescu al Banatului.

Biserica în stil baroc având forma de corabie, cu o singură turlă unde se află și clopotele, a fost construită de meșterul Livius Angheloni din Fârdea, sub îndrumarea arhitectului Bacșa Geza din Făget, care era autorizat. Biserica are lungimea de 18 m, lățimea de 7 m, înălțimea de 4,5m.

Biserica nu avea pictură până în anul 2011 când este aprobat de către Comisia de pictură bisericească devizul de pictură întocmit de pictorul Ioan Cozma din Timișoara. Lucrările de pictură, în suprafață de 272 mp, au fost executate în tehnica tempera între anii 2011-2014 de către pictorul Ioan Bădilă din Timișoara. Pe peretele de la intrarea în pronaos se află următorul hrisov: „...s-a ridicat această biserică, în stil baroc între anii 1935-1937, forma bisericii fiind aceea de corabie. S-a împodobit această sfântă biserică, din satul Remetea Luncă, cu hramul «Nașterea Maicii Domnului» cu pictură interioară, în acest timp mitropolit fiind IPSS Dr. Nicolae Corneanu și s-a sfințit în data de 02.11.2014 de către PS Paisie Lugojanul, protopop fiind Păcurar Bujor, iar preot paroh fiind Ulici Vasile Iulian. Lucrările

²⁵ Muzeul Banatului, *Fond Miloia*, dosar Remetea Luncă

²⁶ Nicolae Săcară, *Bisericile de lemn dispărute din Banat*, Timișoara, Editura Excelsior art, 2002, p. 73

de pictură în tehnica tempera au fost realizate de pictorii Ion și Ana Bădilă, ajutați de Mihai Bădilă, între anii 2011, 2012, 2014”.

Casa parohială a fost cumpărată în anul 1969, iar în anii 2000-2010 s-au făcut diferite anexe.

Cărți: *Octoih*, Râmnic, 1750; *Psaltire*, Râmnic, 1764; *Apostol*, Blaj, 1767; *Cazanie*, Viena, 1793; *Penticostar*, Sibiu, 1805; *Triod*, Blaj, 1813 etc.²⁷

Corul bisericesc a fost înființat de către învățătorul Samson Lugojan în anul 1904²⁸, fiind condus în perioada interbelică de învățătorul Pavel Duda.

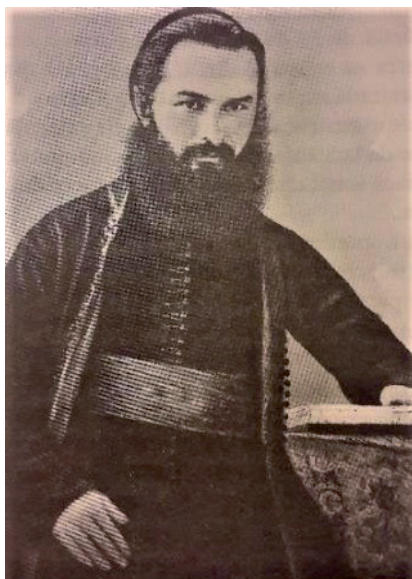
Monumentul eroilor. În memoria celor 30 de eroi căzuți în Marele Război s-a realizat în anul 1926 o cruce de piatră, amplasată în curtea bisericii, cu următoarea inscripție: „RĂDICATĂ ÎNTRU POMENIREA EROILOR CĂZUȚI ÎN RĂZBOIUL MONDIAL 1914-1918. Remetea Luncă, 10 maiu 1926”. *Căzuți în Primul Război*

²⁷ Ion B. Mureșianu, *Carte vechi bisericească din Banat*, Timișoara, Edit. Mitropolia Banatului, 1985, p. 242

²⁸ Muzeul Banatului, *Fond Ilieșiu*, dosar Remetea Luncă

Mondial: Iorgovan Drăgănescu, Nicolae Blaj, Gheorghe Micșa, Ioan Micșa, Petru Mărășescu, Procopie Otescu, Constantin Otescu, Iacob Otescu, Constantin Marinescu, Pavel Jucșor, Procopie Blaj, Iacob Muntean, Procopie Paulescu, Constantin Gruescu, Ioan Mateșescu, Nicolae Otescu, Donisie Blaj, Andrei Blaj, Adrian Benescu, Andrei Blaj, Adrian Benescu, Traian Blaj, Andrei Blaj senior, Constantin Pau, Gheorghe Vodislav, Vasile Blaj, Nicolae Popescu, Donisie Lupulescu, Procopie Otescu, Gheorghe Crețu²⁹. *Căzuți în al Doilea Război*

GEORGE PEȘTEAN

Mondial: Nicolae Lugojan, Ambrosie Tomoni, Aurel Irimescu, Nicolae Lungu, Vasile Otescu, Gheorghe Paulescu, Valeriu Mateșescu, Trandafir Roșu.

Succesiunea preoților

Drăguș Matei (1767), localnic, a fost primul preot consemnat de documente, la 11 iunie 1767³⁰.

Petru Iorgovici (1773-1776). A fost hirotonit la 2 martie 1773³¹.

Iova Lugojan (1807-1848).

Ioan Lugojan (1832), fiul lui Iova Lugojan, absolvent al Școlii clericale din Vârșeț (1826-1828)³².

Constantin Drăghici (1872-1884).

Mihail Jurma (1884-1924). La 9 iulie 1928 a răspuns la chestionarul trimis de Ioachim Miloia.

Ion Balint (1924-1927), suplinitor de la parohia Pădurani.

Marius Țiucra (1931-1966). S-a născut la 19 martie 1906 în Alioș, tatăl său fiind preot. A urmat Școala Normală din Arad (1925) și Academia Teologică Arad (1929)³³. A funcționat

ca învățător și preot în Dubești (1927-1931) și ca preot la Remetea Luncă. A fost și conducător al corului bisericesc și a administrat și parohia vacantă a Ierșnicului. S-a ocupat și cu agricultura, viticultura și pomăritul, iar în orele libere cânta la violină. Soția sa, Victoria David învățătoare cu diplomă de stat, născută în Susani din familie de învățător, după ce a terminat școala normală de fete din Lugoj la 1924 a fost învățătoare în Coșteiul Mare, Brănești, Dubești, iar din 1931 în Remetea Luncă³⁴.

Valeriu Căprariu (1967-1973),

născut la 1 octombrie 1939 și hirotonit la 1 ianuarie 1967. S-a transferat la Hitiaș, protopopiatul Lugoj.

Nicolae Oncu (1973-1975), născut în anul 1923 și hirotonit în 1 octombrie 1973.

Vergică Cismaru (1975-1978), suplinitor de la parohia Pădurani.

Iulian Dichiș (1978-1981), născut la 31 iulie 1953. Studii teologice la Caransebeș (). În 1 ianuarie 1981 pleacă în altă eparhie și revine în arhiepiscopia Timișoarei, parohia Surducu Mic la 1 martie 1990.

Vasile Casian Manzur (1981-1989), născut la 3 noiembrie 1959 în Făget. Studii teologice la Caransebeș (1981). Numit preot la 1 ianuarie 1982 la parohia Remetea Luncă și transferat la la 1 martie 1990 la parohia Sintești, unde funcționează și în prezent.

Neda Cornel (1989-1994),

Constantin Tomiuc (1994-1999). S-a născut la 21 mai 1951 la Sintești. Studii teologice la Caransebeș (1971). A mai slujit la parohiile din Tomești, Begheiu Mic, Nevrincea etc.

Iulian Vasile Ulici (01.07.1999 – până în prezent). S-a născut la 22 mai 1977 la Sighetul Marmăției, județul Maramureș. A urmat școala primară la Lunca la Tisa (1984-1988), gimnazială și liceul la Sighetul Marmăției (1988-1996) și studii teologice la Seminarul Teologic Luțk - Ucraina (1996-1999),

²⁹ Serviciul Județean Sibiu al Arhivelor Naționale, *fond ASTRA*, Listele participanților la Primul Război Mondial (1914-1923), județul Caraș-Severin, Pachetul nr. 5, f. 518-519; Muzeul Banatului, *Fond Ilieșiu*, dosar Remetea Luncă

³⁰ I.D. Suci, R. Constantinescu, *Documente I...*, p. 340

³¹ *Ibidem*, p. 377

³² Bujor, Ioan Cipu, Dumitru Tomoni, *Monografia...*, p. 135

³³ Pavel Vesa, *Învățământul teologic de la Arad (1822-1948)*, Deva, Edit. Episcopiei Devei și Hunedoarei, 2013, p. 522

³⁴ Victor Aga, *Galeria de biografii ilustrate din Banat și Crișana*, Timișoara, 1934, p. 225

Academia Teologică Kiev-Ucraina (1999-2003) și Facultatea de Teologie-Filosofie Ujgorod-Ucraina (2010-2014).

ȘCOALA CONFESIONALĂ

La 24 mai 1774, împărăteasa Maria Tereza sancționa Regulile directive pentru îmbunătățirea învățământului din școlile elementare sau triviale sârbești și românești reunite, prima lege menită să organizeze și să îmbunătățească învățământul elementar (trivial)³⁵. Printre școlile primare înființate în 1774 se află și școala din Răchita unde învățau și copiii din Remetea Mănăștiur și Bunea³⁶.

Dacă și în anul 1776³⁷ copiii de vârstă școlară din Remetea învățau tot la școala din Răchita, în 1791 învățau la școala din Leucușești³⁸, dar începând cu anul 1795 Remetea are școală proprie, fiind frecventată de 3 băieți și 10 fete, învățător fiind Nicolae Nicola³⁹. Frecvența copiilor de vârstă școlară era destul de bună. Astfel, în anul școlar 1801/1802 frecventau școala 20 elevi⁴⁰, în 1826/1827 din 45 copii de vârstă școlară (30 băieți și 15 fete) frecventau școala 25 băieți și 15 fete și peste un secol, în anul școlar 1926/1927 din 54 copii de vârstă școlară (29 băieți și 25 fete) frecventau școala 22 băieți și 22 fete⁴¹. În anul 1845 școala era în stare bună, iar în anul 1894 se construiește un local nou⁴². Nu întâmplător mai mulți tineri vor absolvi Preparandia din Arad: Iosif Lugojan (1819-1822), Vasiliu Cătană (1824-1827), Nicolae Ribari (1858-1860), iar George Peștean va urma o strălucită carieră didactică și preoțască⁴³.

35 Victor Țircovnicu, *Istoria învățământului din Banat până la 1800*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978, p. 128-129

36 I.D. Suci, R. Constantinescu, *Documente I...*, p. 340

37 Petre Radu, Dimitrie Onciulescu, *Contribuții la istoria învățământului din Banat până la 1800*, București, Editura Litera, 1977, p. 315

38 Victor Țircovnicu, *Istoria...*, p. 149

39 Petre Radu, Dimitrie Onciulescu, *Contribuții...*, p. 289

40 Victor Țircovnicu, *Istoria...*, p. 160

41 Ioan Boroș, *Scrisori istorice*, vol. I, ediție îngrijită de Gh. Naghi și Șipoș Ibolya, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2019, p. 641

42 Muzeul Banatului, *Fond Miloia*, dosar Remetea Luncă

43 George Peștean s-a născut în anul 1882. A urmat gimnaziul la Budapesta și teologia la Vârșeț (1847). A ajuns

Succesiunea învățătorilor

Nicolae Nicola (1795). A fost primul învățător consemnat de documente.

Mihail Ungur (1817/1818).

Iosif Vinchici/Binchici/Iosephus Vinkits (1832-1837), „sistematicesc învățătoriu” în 31 ianuarie 1832⁴⁴. În 11 decembrie 1832 consemnează pe o *Psaltire* tipărită la Râmnic în anul 1764: „Scri-am eu subscrisul învățătoriu cu mână de țarină, mâna va putrezi, scrisoarea în veci să va pomeni”⁴⁵, iar în 11 februarie 1833 și în 27 februarie 1837 își scrie numele pe un *Triod* tipărit la Blaj în anul 1813⁴⁶. În anul școlar 1834/1835 avea o vechime în învățământ de 5 ani, iar din cei 54 copii de vârstă școlară, 33 băieți și 21 fete, frecventau școala 32, 22 băieți și 10 fete⁴⁷.

Nicolae Imbre (1836).

Ioan Blasiu (1891).

Florea/Florian Ornița (1852-1888). A venit din Obad, protopopiatul Ciacova. În timpul său s-a construit un local nou pentru școala confesională.

Nicolae Gherga (1896).

Samson Lugojan (1902-1911). A înființat primul cor local.

Vasile Sârbu (1918/1919). Originar din Leucușești, crescut într-o familie de țărani înstăriți, a absolvit în anul 1914 Preparandia din Arad, devenind învățător în comuna natală⁴⁸.

Pavel Dudă. A răspuns în anul 1929 la chestionarul lui Miloia și a condus în perioada interbelică corul local.

profesor la secția română a Institutului Teologic de la Vârșeț (1850-1865) și la Institutului Teologic din Caransebeș (1865-1867) și protopresbiter al protopopiatului Lugoșului, unde și moare în 20 iunie 1886. Om de aleasă cultură și erudiție, Peștean cunoștea șase limbi străine, printre ele fiind greaca veche și slavona. (*Slujitori și apărători ai ortodoxiei bănățene*, coordonatori: Ionel Popescu, Zaharia Pereș, Marius Florescu, Timișoara, Edit. Partoș, 2017, p. 244)

44 Ion B. Mureșianu, *Carte veche bisericească din Banat*, Timișoara, Edit. Mitropolia Banatului, 1985, p. 242

45 *Ibidem*

46 Ioan Cipu, *Însemnări pe carte veche românească din protopopiatul Făget (II)*, în „Altarul Banatului”, an. XVII, serie nouă, nr. 7-9, iulie-septembrie 2006, p. 120

47 Vasile Popeangă, *Rețeaua școlilor confesionale ortodoxe din Banat și Crișana în anul 1834-1835*, în „Ziridava”, XV-XVI, 1987, p. 292

48 Victor Aga, *Galeria...*, p. 188

FIUL DE ÎMPĂRAT

Cu râvnă umblau robii, porunca s-o-mplinească,
Chemând pe cei poftiți la nunta împărătească,
Nevrednici cei poftiți, căci toți au refuzat
Să meargă să nuntească cu fiul de împărat.

Ieșit-au iarăși robii, pe alții să îi cheme,
Că nunta era gata, și în puțină vreme
Au strâns și răi și buni, adunătură multă
De s-a umplut odaia ospățului de nuntă.

Și toți sunt îmbrăcați în haină de lumină
Afară doar de unul care-a-ndrăznit să vină
Cu haina necurată, în haina lui lumească
Nedemnă de-un nuntaș la nunta-mpărătească.

Dar și-a primit osânda la astfel de ocară,
Fiind legat și aruncat în bezna de afară
Unde e plânsu-amar și scrâșnetul de dinți,
Alături de cei care sunt păcătoși, nesfinți.

Aceasta este-o pildă de Mântuitor grăită
Ca oamenii să știe că la vremea potrivită,
Va fi Nunta cea Mare la care au să vină
Doar cei înveșmântați cu haina de Lumină.

Nuntași vor fi aleșii, puternici în credință,
Îmbrăcați în Omul Nou cunoscut spre cunoștință
După chip și-asemănare cu Cel ce ne-a creat,
Și cu haina mântuirii, prin Duhul ne-a-mbrăcat.

Cu grijă să veghem, clipe-au rămas puține...
Să-L așteptăm pe Mire cu candelile pline,
Încinși cu in subțire, alb, strălucitor, curat,
Și cu podoabe sfinte și cu veșmânt bogat.

Cu frică și credință, să vă apropiați,
Cu dragostea cea sfântă, pe Dumnezeu să-L luați
Ca singură arvună a vieții celei noi
La Cina cea cerească, un Paradis din zori.

Și-ntotdeauna gata - că pribegim în lume
Când Domnul va veni ne va striga pe nume
Chemându-ne la nuntă! Și-n sunet de chimval
Noi să nuntim cu sfinții, un veșnic ideal.

Pr. Dan Dumitru Gârjoabă

NINGE DIN NOU...

Ninge din nou... e iarnă... e iarnă...
Ninge și-n suflet... încet... potolit...
În iarna din mine... a și viscolit...
Tristețile toate... ning... albe... pe țarnă.

Tăcere-absolută - fulgii... cumiți...
Aduc din înalturi... clipe-nghețate -
Durerea profundă, cum oare, mai poate
Să cearnă omăt din lacrimi fierbinți?...

Rugile lumii... rugiler mele...
Lacrimi și doruri... spre cer s-au urcat -
Îngeri cumiți... tot au frământat,
Speranțele noastre... cu praful de stele.

De-acolo... de Sus... se-ntorc... în ecou,
Trimisele toate... în haină divină -
Fulgii... în suflet... ning sfântă lumină...
E iarnă... e iarnă... ninge din nou...

Teona Scopos

CONCERT CARITABIL LA OPERA NAȚIONALĂ ROMÂNĂ DIN TIMIȘOARA

În seara zilei de luni, 12 februarie, cortina Operei Române din Timișoara s-a ridicat pentru un eveniment cu totul special: concertul caritabil „Împreună pentru Ciprian”. Acesta nu a fost doar un concert, ci o manifestare a solidarității și a compasiunii, o simfonie adevărată a speranței.

Într-o seară ce părea a fi ca oricare alta, o rază de speranță strălucește pentru Ciprian Balici. Un artist și teolog curajos, cu viața schimbată în mod dramatic de un accident rutier, a cărui victimă nevinovată a fost și în urma căruia a rămas fără o mână și un picior. Un eveniment tragic care a zguduit nu doar viața lui, ci și pe cea a familiei sale. Cu toate acestea, în mijlocul

întunericului și a grelei suferințe, dragostea și compasiunea prietenilor săi au fost darurile care i-au fost ajutorul de care avea atâta nevoie. Medicii din Timișoara și specialiștii din Turcia au devenit aliații lui în această luptă pentru viață și vindecare. Spitalizarea și operațiile necesare sunt costisitoare și, în fața acestei provocări, prietenii săi de la Operă și Corala „Contrast” au decis să-i fie alături. În acest scop ei au organizat un minunat concert caritabil, pentru strângerea fondurilor necesare zilelor de spitalizare la clinica din Turcia, unde el este acum internat.

Acest concert este o manifestare creștină a dragostei frățești, o simfonie de solidaritate și un sprijin de nădejde pentru Ciprian. Este o mărturie impresionantă a puterii comunității, a dragostei și a compasiunii care pot transforma vieți. Orchestra și artiștii lirici ai operei timișorene au reușit să ne convingă că muzica nu este doar artă, ci și un instrument de vindecare, un ecou al bunătății umane care atinge inimile oamenilor.

În această luptă, Ciprian nu este singur. Alături de el sunt prietenii, familia, Centrul nostru eparhial, preoții din Timișoara și din eparhie și o comunitate întreagă care îi susțin visul de a merge mai departe.

ADUNAREA GENERALĂ A SOCIETĂȚII FEMEILOR CREȘTIN-ORTODOXE DIN TIMIȘOARA

Joi, 29 februarie 2024, în sala de festivități „Preot Ioan Imbroane” a parohiei Timișoara – Iosefin a avut loc Adunarea Generală a Societății Femeilor Creștin – Ortodoxe din Timișoara.

În cadrul primei părți a ședinței, desfășurată cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, au fost trecute în revistă acțiunile

importante derulate de către credincioasele înscrise în societate, în anul 2023. În continuare, a fost susținut raportul de activitate pe anul trecut, au fost prezentate bugetul de venituri și cheltuieli, situația financiară actuală și programul de activități pentru anul 2024.

În cadrul ședinței a fost modificată componența Consiliului Director, prin

retragerea din acesta a doamnelor Rodica Popescu, Ecaterina Tudor și Elisaveta Sima și alegerea altor credincioase în locurile rămase vacante. De asemenea, a fost stabilită cotizația pe anul în curs. De-a lungul anului 2023, Societatea a derulat proiectele: „Adoptă o familie”, un program ce a implicat 162 de copii și 77 de adulți; „Fiecare copil – un dar de la Dumnezeu”, în parteneriat cu Centrul de Primire în Regim de Urgență de pe lângă Direcția Copilului Timiș. Credincioasele din societate s-au deplasat la Centru și au ajutat copiii la efectuarea temelor, învățându-i să dobândească deprinderile necesare unei vieți independente; programul „O masă caldă” pentru 10 elevi de la Liceul Ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” din Timișoara, în lunile septembrie-decembrie 2023; „Masa de prânz” în fiecare duminică, pentru mamele cu copii bolnavi internați la spitalul „Louis Țurcanu” din urbea noastră; programul local destinat cursurilor pentru deținuți, în parteneriat cu Penitenciarul din Timișoara, susținute de credincioasele din societate, pentru a-i ajuta să se reintegreze în societate, după punerea în libertate; deplasarea și oferirea de alimente pentru copiii internați în Secția de TBC a spitalului „Louis Țurcanu” și a unor produse de igienă sanitară pentru copii internați la Secția de Recuperare Pediatrică din cadrul aceluiași spital; acordarea de burse la doi elevi din zona rurală. Totodată, Societatea Femeilor Creștin-Ortodoxe, Fundația „Filantropia” a Arhiepiscopiei Timișoarei, Parohia Timișoara Iosefin și Fundația „Preot Ioan Olariu” au reușit edificarea unei case pentru o familie cu 5 copii din localitatea Bazoșu Vechi.

Partea a doua a adunării a fost consacrată propunerilor de activități pentru anul 2024. Astfel, s-a hotărât ca Societatea Femeilor Creștin Ortodoxe din Timișoara să intensifice colaborarea cu Serviciul Social al Arhiepiscopiei Timișoarei și să sprijine parohiile ce desfășoară activități sociale, în concordanță cu hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române care a decretat 2024 „Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor”. În acest an vor continua

colaborările cu Penitenciarul Timișoara, cu Căminul pentru persoane vârstnice și cu Centrul de Primire în Regim de Urgență pe lângă Direcția de Protecție a Copilului Timiș. Proiectele aflate în derulare vor continua, în funcție de fondurile disponibile.

Pe plan educativ și cultural religios, se vor organiza conferințe cu personalități ale vieții laice și religioase, cu scopul de a susține familia, ca formă socială de bază a societății românești, vor fi organizate manifestări legate de ziua națională a familiei și va fi demarat un program, împreună cu Arhiepiscopia Timișoarei și alte ONG-uri, de conștientizare a părinților și tinerilor despre pericolul utilizării excesive a telefonului mobil, a calculatorului și a televizorului, în special la vârste fragede.

Un aspect important de menționat este și colaborarea cu Asociația „Antidrog” Timiș și Fundația Filantropia Timișoara în vederea înființării unui Centru suport pentru persoanele care suferă de adicții (dependența de droguri, alcool, jocuri de noroc etc). Un rol important în misiunea de propovăduire a cuvântului lui Dumnezeu îl au pelerinajele, care vor continua și în acest an, la bisericile și mănăstirile din țară și străinătate.

În încheierea ședinței, părintele Ionel Popescu, vicar eparhial, a transmis un cuvânt de binecuvântare din partea Părintelui Mitropolit Ioan și a mulțumit credincioaselor din societate pentru multiplele activități social-filantropice și culturale derulate în anul 2023.

ZIUA CULTURII NAȚIONALE SĂRBĂTORITĂ LA ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA TIMIȘOARA

Marți, 16 ianuarie a.c., în Aula filialei Timișoara a Academiei Române a avut loc sărbătorirea Zilei Culturii Naționale, cu tema Spațialitate și temporalitate în epoca marilor clasici Mihai Eminescu și Ioan Slavici, două destine paralele, unite printr-un singur crez: literatura.

Invitatul special al acestei întâlniri culturale a fost Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului. La eveniment au participat academicieni, preoți, reprezentanți ai mediului universitar, istorici, jurnaliști, cercetători, și oameni de cultură din întreaga țară. Moderatorul simpozionului a fost conf. univ. dr. Ioan David, directorul Bibliotecii Academiei Române, Filiala Timișoara.

Cuvântul de întâmpinare a fost rostit de academician Dan Dubină, președintele Filialei Timișoara a Academiei Române, apoi Acad. Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române a prezentat referatul: „Spațiu și timp; categorii ale metafizicii și concepte culturale”. O scurtă alocuțiune a fost rostită și de rectorul Universității Politehnicii Timișoara, conf. univ. dr. ing. Florin Drăgan.

A urmat prezentarea lucrării inedite, „Istoria literaturii române contemporane din Vest” a

prof. univ. dr. Alexandru Ruja, de către Conf. univ. dr. Adina Chirilă, Universitatea de Vest din Timișoara, rezultatul a 50 de ani de studiu al autorului în domeniul culturii. Ediția a II-a revizuită și adăugită apare la Editura David Press Print din Timișoara și însumează 1132 pagini.

Un moment deosebit al întâlnirii l-a constituit și discursul Părintelui Mitropolit Ioan al Banatului referitor la tema propusă, în care a evidențiat cum identitatea națională se păstrează prin cultură.

În cadrul evenimentului a fost vizionat și filmul documentar „Legenda unei prietenii: Eminescu – Slavici”, realizat de Vasile Bogdan, o producție TVR Timișoara.

În partea a doua a întâlnirii au mai prezentat lucrări Conf. univ. dr. Valy-Geta Ceia, Universitatea de Vest din Timișoara: „Eminescu, între privirea încremenită și vivacitatea perspectivei”, Prof. univ. dr. Alexandru Ruja, Universitatea de Vest din Timișoara: „Proza lui Ioan Slavici – deschiderea spre modernitate”; prof. univ. dr. Ioan Biriș, Universitatea de Vest din Timișoara: „Eminescu și filosofia. A fost Eminescu filosof?” și Conf. univ. dr. habil. Lucian-Vasile Szabo, Universitatea de Vest din Timișoara: „Eminescu, Slavici și introducerea în comunicarea politică”.

De asemenea, a avut loc și prezentarea lucrării „Români de seamă din Viena de altădată (1683-1918)”, autori: pr. dr. Nicolae Dura; dr. Dorin-Ioan Rus, Sibiu, Editura Andreiana, 2023, 480 p. Cartea a fost prezentată de pr. dr. Ionel Popescu, vicar eparhial la Arhiepiscopia Timișoarei, apoi au vorbit și autorii lucrării.

La finalul întâlnirii, studenții Facultății de Muzică și Teatru Timișoara, clasa de canto lect. univ. dr. Simona Negru, au susținut un moment artistic de excepție.

SFINȚII TREI IERARHI, SĂRBĂTORIȚI LA FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN TIMIȘOARA

Luni 29 ianuarie, la sediul Facultății de Teologie au început manifestările prilejuite de hramul acesteia, Sfinții Trei Mari Ierarhi Vasile, Grigorie și Ioan.

De la orele 16:00 a fost săvârșită slujba Vecerniei cu Litie, în capela cu hramul Sfinții Trei Ierarhi, de către părinții conf. dr. Gavriil Trifa și lect. dr. Marius Florescu, în prezența părinților profesori, a domnilor profesori și a studenților.

După încheierea serviciului liturgic, în rotonda facultății a avut loc simpozionul intitulat: „Sfinții Trei Ierarhi – modele pentru studenți”, la care a participat și Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan. Pe lângă cadrele didactice și studenți, la această manifestare științifică au participat și membrii Ligii studenților din Timișoara, îmbrăcați în frumoase costume populare.

Au expus comunicări în plen studenții: Adrian Iliescu (anul II), Casian Andrașoni (anul II) și Beniamin Doctor (anul II), îndrumați de părintele lect. dr. Daniel Enea.

Corul Facultății de Teologie, dirijat de părintele lect. drd. Laurian Popa, a interpretat mai multe cântări bisericești. De asemenea, membrii Ligii studenților au intonat frumoase melodii psaltice, inspirate din slujbele Bisericii noastre și din

psalmi. Moderatorul întâlnirii a fost părintele conf. dr. Constantin Jinga.

Mărți, 30 ianuarie, în ziua praznicului, Sfânta Liturghie de la capela Facultății a fost săvârșită de un sobor de slujitori format din cadrele didactice ale facultății, sub protia Părintelui arhim. Simeon

Stana, exarhul mănăstirilor din Arhiepiscopia Timișoarei. Cuvântul de învățătură a fost rostit de părintele conf. dr. Constantin Jinga. La momentul împărtășirii a vorbit părintele consilier dr. Nichifor Tănase, delegatul Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan al Banatului. Imediat după rugăciunea amvonului a avut loc o slujbă de pomenire pentru profesorii și studenții trecuți la Domnul. La finalul slujbei, părintele exarh a adresat studenților un cuvânt de felicitare.

SFINȚII TREI IERARHI, CINSTIȚI DE ELEVII TEOLOGI TIMIȘORENI

Cu prilejul prăznirii Sfinților Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, patronii spirituali ai instituțiilor de învățământ teologic ortodox din întreaga lume, elevii de la clasele de teologie din cadrul Liceului Teologic Ortodox „Sfântul Antim Ivireanul” din Timișoara au participat vineri, 26 ianuarie, la o suită de activități cultural-educative, coordonate de diaconul prof. dr. Răzvan Emanuel Fibișan.

Seria manifestărilor, dedicate acestor trei ierarhi, luminători ai creștinătății, a debutat cu o masă rotundă, în cadrul căreia părintele profesor a susținut un exordiu despre importanța lor contribuție la dezvoltarea hermeneuticii creștine și la formularea/exprimarea adevărului divin etern, revelat, confirmat de Tradiția Apostolică și receptat în mărturisirea, cultul și disciplina Bisericii lui Hristos. La rândul lor, elevii au vorbit despre personalitatea și lucrarea pastorală a acestor mari apărători ai Ortodoxiei din secolul al IV-lea.

Seria evenimentelor a fost intercalată cu un alt eveniment supletiv, și anume: Cercul de lectură patristică „Sfinții Părinți, stâlpii Ortodoxiei și învățătorii lumii”, în cadrul căruia au fost lecturate fragmente referențiale din operele acestor

reprezentanți de seamă ai epocii patristice. Activitatea a avut următoarele scopuri: de a promova și încuraja lectura în rândul tinerilor, știind că lectura este un mijloc de comunicare a valorilor culturii universale; de a cunoaște cele mai semnificative titluri ale tezaurului literaturii patristice; de a stimula gustul pentru lectura patristică filocalică, de zidire sufletească, precum și de a îmbogăți viața morală a tinerilor, știut fiind faptul că, Sfinții Părinți ai Bisericii, ca mari păstori de suflete, au fost îndrumători duhovnicești pentru generațiile succesive de creștini; de a crește interesul și de a dezvolta capacitatea pentru reflecția teologică. În ziua prăznuirii Sfinților Trei Ierarhi, elevii seminariști au participat la Sfânta Liturghie, oficiată la Catedrala mitropolitană din Timișoara.

PROGRAM DE FORMARE CONTINUĂ, ADRESAT PROFESORILOR DE RELIGIE

Inspectoratul Școlar
Județean Timiș

Casa Corpului
Didactic Timiș

Mitropolia
Banatului

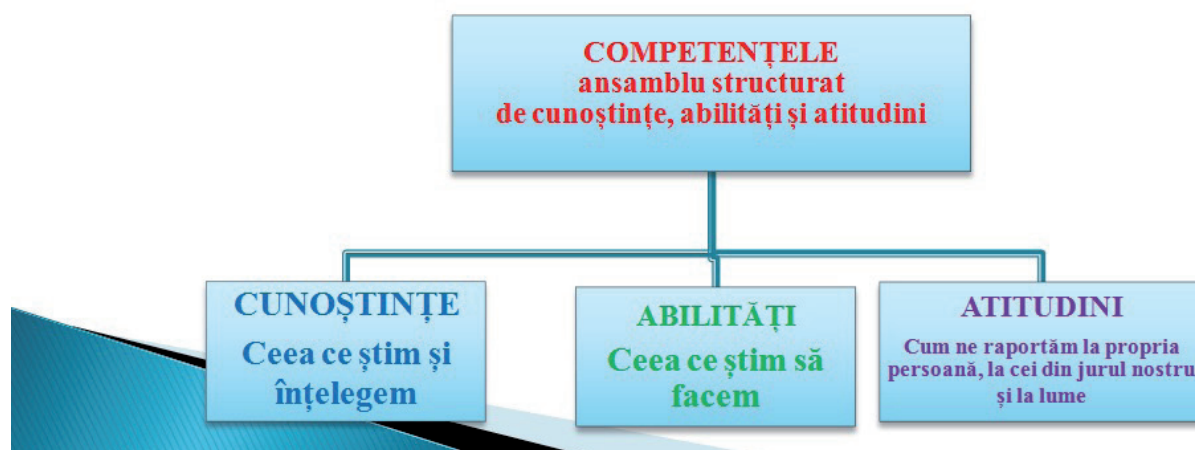
Școala Gimnazială
Dumbrăvița

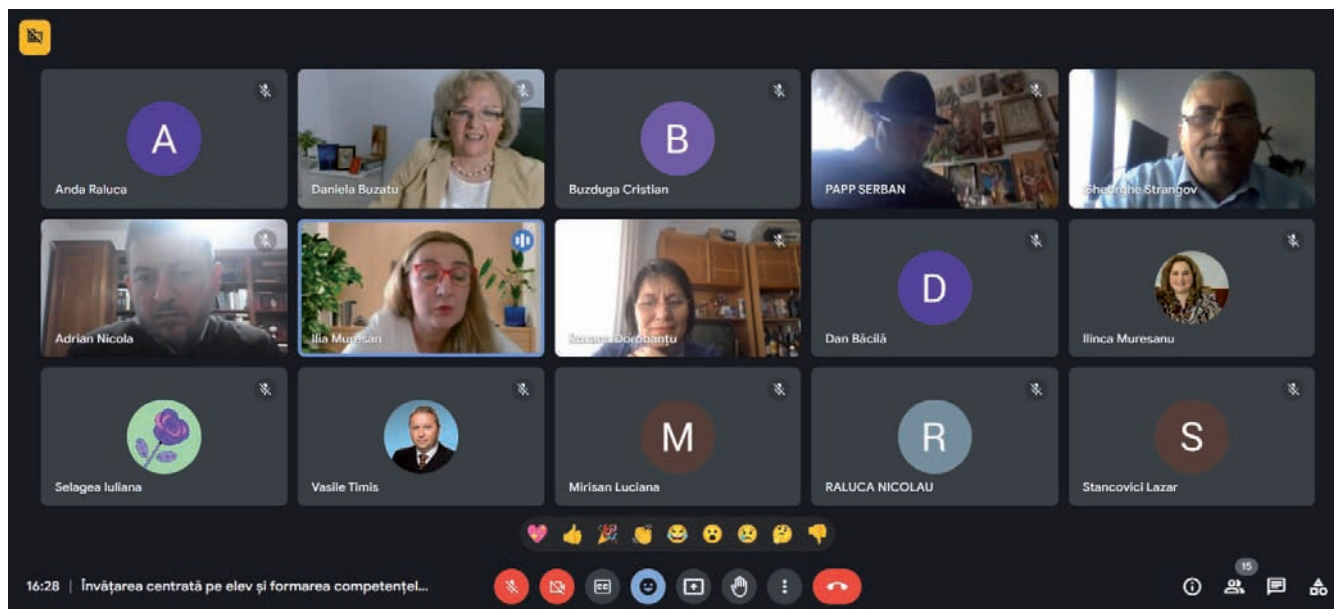

ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE ELEVI ȘI FORMAREA COMPETENȚELOR SPECIFICE DISCIPLINEI RELIGIE

Program de formare adresat profesorilor de Religie,
organizat de Casa Corpului Didactic Timiș

<https://www.ccd-timis.ro/index.php/noutati/182-anunt-inscriere-la-programul-de-formare-religie>

În perioada 9-14.02.2024 și 16-23.02.2024 la Timișoara au debutat lucrările programului de formare adresat profesorilor de religie, recomandat și avizat de Ministerul Educației, axat pe aplicații practice la disciplina religie, intitulat „Învățarea centrată pe elevi și formarea competențelor specifice disciplinei Religie”, desfășurat în conformitate cu Ordinul M.E. nr. 4224 din 6 iulie 2022.

Programul de formare a fost organizat de Casa Corpului Didactic Timiș și Inspectoratul Școlar Județean Timiș, în parteneriat cu Mitropolia Banatului și Școala Gimnazială Dumbrăvița.

În cadrul cursului, formatorii au propus un nou proiect în concordanță cu programele școlare în vigoare, cu o atenție deosebită asupra pericolului adicțiilor în viața tinerilor, teme propuse de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, în concordanță cu tematica Anului omagial 2024: „Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor”. În acest sens, au fost realizate 20 de lucrări creative, alcătuite din afișe, prezentări PPT, pliante.

Alături de profesorii de religie din județul Timiș și de profesorii de religie din țară a fost domnul inspector școlar general din cadrul Ministerului Educației, Prof. dr. Vasile Timiș, care a prezentat o temă deosebit de valoroasă și actuală, atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice: „Mentor și ucenic - Împreună pe

calea cunoașterii, asumării și promovării tainelor credinței”.

Tema abordată de părintelui consilier pentru învățământ din cadrul Mitropoliei Banatului, Pr. dr. Nichifor Tănase, a fost în deplină concordanță cu tema cursului: „Utilizarea conceptelor specifice religiei sau actualizarea limbajului teologic (experiențial)”.

Din partea Casei Corpului Didactic Timiș și Inspectoratului Școlar Județean Timiș au fost alături de invitați și doamna director Prof. Dana Mihaela Ivașca, precum și domnul prof. dr. Dan Aurel Băcilă, responsabil program de formare în cadrul C.C.D. Timiș, care a prezentat structura cursului.

Temele principale ale cursului s-au axat pe învățarea centrată pe elevi, cu aplicabilitate în viața de zi cu zi a elevilor.

Competențele vizate în cadrul programului de formare:

Utilizarea programelor școlare și formarea competențelor generale și specifice disciplinei religie;

Proiectarea didactică centrată pe elevi;
Aplicarea metodelor specifice gândirii critice/activ-participative în cadrul orelor de religie;

Selectarea și valorificarea poeziei religioase, a textului Sfintei Scripturi și a materialelor didactice specifice disciplinei religie;

Proiectarea și aplicarea evaluării/autoevaluării;

Implementarea parteneriatelor specifice disciplinei religie;

Profesorii de religie din județul Timiș și din țară au apreciat în mod deosebit valoarea practică a tuturor temelor abordate, evidențiind faptul că este primul curs axat pe învățarea centrată pe elevi la disciplina religie, precum

și necesitatea unor astfel de întâlniri realizate în mod periodic.

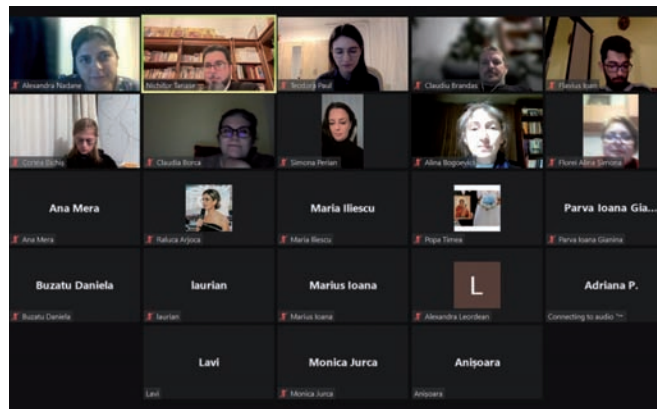
Bucuria formatorilor prof. Daniela Liliana Buzatu și pr. prof. Nicola Adrian, a fost deplină, datorită participării active a tuturor cadrelor didactice, la toate temele propuse.

ÎNTÂLNIRE DE LUCRU PENTRU STABILIREA CALENDARULUI ACTIVITĂȚILOR PRO VIAȚĂ DIN LUNA MARTIE

Perioada 1-31 martie este considerată luna pentru viață, reprezentând un concept consacrat de susținătorii pro viață, pentru a atrage atenția asupra importanței salvării, protejării și îmbunătățirii vieții din prima secundă a concepției. În această lună, în numeroase localități din țara noastră și din Republica Moldova vor fi organizate multiple activități dedicate conștientizării și implicării participanților și a societății în construirea unui viitor pro-viață.

În acest context, Arhiepiscopia Timișoarei a organizat, joi, 22 februarie, o întâlnire, în mediul on-line, coordonată de părintele consilier Nichifor Tănase, cu scopul de a se stabili calendarul activităților pro viață ce vor fi desfășurate în luna pentru viață. Nu în ultimul rând, evenimentul a avut ca scop cunoașterea reciprocă a activităților, stabilirea unei viziuni comune pro-viață și a unor planuri strategice misionare la nivelul eparhiei, împărtășirea de bune practici și îmbunătățirea instrumentelor eficiente în diminuarea fenomenului avortului.

Întâlnirea s-a bucurat de prezența doamnei Alexandra Nadane, președintele Asociației „România pentru Viață”, precum și a doamnei Teodora Paul, președinta asociației „Studenți pentru Viață” București, care au venit în sprijinul organizatorilor locali ai activităților de conștientizare pro viață și ai Marșului pentru viață, cu multiple informații legate atât

de promovarea dreptului la viață al copiilor nenăscuți, cât și de sprijinire a familiei creștine.

De asemenea, au fost prezenți clerici, profesori de religie, reprezentanți ai diverselor asociații creștine care au prezentat, succint, agenda activităților misionare pro-viață. Toți și-au exprimat bucuria de a se implica activ în societate, printr-o serie de activități și programe care au rolul de a neutraliza flagelul avortului și de a dezvolta spiritul cetățenesc de protecție și respect asupra mamelor aflate în criză de sarcină.

Agenda activităților din luna pentru viață va culmina cu ziua de 30 martie, când va avea loc Marșul pentru viață, o acțiune al cărei scop este creșterea gradului de conștientizare a societății cu privire la umanitatea deplină a copiilor nenăscuți și la necesitatea de a sprijini femeile care se confruntă cu greutate în perioada sarcinii.

ACTUALITATEA EPARHIALĂ

TIMIȘORENI AU INTRAT, CU SFÂNTĂ RUGĂCIUNE, ÎN NOUL AN CIVIL

Sute de credincioși bănățeni au ales să își petreacă noaptea dintre ani la Catedrala mitropolitană din Timișoara, unde au participat la Slujba Acatistului Mântuitorului Iisus Hristos și au întâmpinat, prin rugăciuni, anul nou civil. Slujba a fost oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul

Banatului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi catedrali.

În prima zi a anului, de praznicul Tăierii împrejur cea după trup a Domnului, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a săvârșit la catedrală, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare.

La finalul Sfintei Liturghii, Părintele Mitropolit Ioan a ținut un amplu cuvânt de învățătură, în care a explicat credincioșilor semnificația praznicului împărătesc din prima zi a noului an și a subliniat viața și faptele Sfântului Ierarh Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei, a cărui sfântă Liturghie a fost săvârșită în această zi de aleasă sărbătoare. Cu ocazia începutului anului nou civil, Întâistătătorul Mitropoliei Banatului a adresat credincioșilor bănățeni un cuvânt de bună urare și a înălțat smerită rugăciune pentru „pacea a toată lumea” și pentru ca bunul Dumnezeu să reverse peste Biserică și țara noastră, belșug de daruri spirituale și materiale.

TIMIȘORENI AU SĂRBĂTORIT BOTEZUL DOMNULUI

La praznicul Botezului Domnului Iisus Hristos, mii de credincioși timișoreni au participat la Sfânta Liturghie, oficiată la Catedrala Mitropolitană „Sfinții Trei Ierarhi” din Timișoara de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, împreună cu un sobor de preoți și diaconi. În cadrul Sfintei Liturghii, ierarhul a săvârșit slujba Aghiasmei. După sfințirea apei, chiriarhul a binecuvântat credincioșii, stropindu-i cu apă sfințită. La final, preoții slujitori au împărțit, în bună rânduială, mii de litri cu agheasmă tuturor credincioșilor veniți la Catedrala mitropolitană.

ÎNALTPREASFINȚITUL PĂRINTE MITROPOLIT IOAN ȘI-A SĂRBĂTORIT ONOMASTICA ÎMPREUNĂ CU PERSOANELE FĂRĂ ADĂPOST DIN TIMIȘOARA

Așa cum a obișnuit în ultimii ani, la Soborul Sf. Proroc Ioan Botezătorul, Chiriarhul Banatului i-a vizitat pe credincioșii fără adăpost, oblăduiți la Centrul social de urgență pentru persoane fără adăpost din Timisoara.

Însoțit de părintele consilier social Cristian Pavel și de monahii de la Centrul eparhial, Ierarhul a luat prânzul alături de ei, le-a oferit alimente și obiecte de îmbrăcăminte, iar monahia Dr. Anastasia Pah le-a acordat asistență medicală. De asemenea, Părintele Mitropolit s-a întreținut cu beneficiarii centrului, i-a binecuvântat și le-a adresat tuturor un cuvânt de mângâiere și de încurajare.

„Aceștia sunt o parte dintre prietenii mei din Timișoara. Nicăieri nu m-aș fi putut simți astăzi mai bine, după ce am venit de la sfânta biserică decât printre acești oameni care își pun nădejdea numai în Dumnezeu. Ei nu au pe nimeni în afară de Dumnezeu și sunt ajutați de oameni cu suflet mare, așa cum este domnul director și alți binefăcători. Astfel, astăzi am încercat să aducem un dram de mângâiere acestor oameni, atât prin darurile oferite, cât și prin cuvântul de folos duhovnicesc pe care l-am rostit aici. Suntem alături de ei și încercăm să-i sprijinim și în găsirea

unor locuri de muncă, pentru că sunt câțiva tineri care se pot integra, pe piața muncii. De aici, încet-încet, pot să zboare și ei în marea „cea sărată a acestei vieți” chiar dacă, pentru moment, aici sunt îngrijiți și au un adăpost deasupra capului. Marile necazuri apar însă din momentul când ies de aici și se confruntă direct cu această viață atât de aspră, care ne încearcă de atâtea ori”, a precizat Înaltpreasfințitul Părinte Ioan.

Marius Cosmin Murariu, directorul general adjunct al Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara prezent la eveniment, a apreciat eforturile Înaltpreasfinției Sale și i-a adresat urări de “La mulți ani!”, cu ocazia onomasticii. El a menționat totodată că acest moment arată cât de importantă este colaborarea dintre Biserică și instituțiile locale ale Statului în abordarea problemelor sociale.

În aceeași zi de aleasă sărbătoare, prin purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Părinte Ioan au fost distribuite pachete cu mâncare persoanelor care locuiesc în containerele ce aparțin Centrului de Suport pentru Situații de Urgență și Criză de la Pădurea Verde, Timișoara.

Centrul Social de Urgență pentru Persoane Fără Adăpost din Timișoara, situat pe strada Telegrafului nr. 8, joacă un rol crucial în comunitate, oferind servicii sociale gratuite sau contra cost pentru persoanele aflate în situații economico-sociale dificile. Aici, beneficiarii primesc două mese zilnice (prânz și cină) și beneficiază de consiliere și îndrumare către alte instituții de specialitate.

Prin aceste vizite și acțiuni, s-a consolidat o relație strânsă de colaborare între Centrul eparhial și Centrul Social de Urgență, extinsă și la Direcția de Sănătate Publică (DSP Timiș) și Poliția Locală, care asigură securitatea și protecția acestui așezământ.

SOBORUL SFÂNTULUI PROROC IOAN BOTEZĂTORUL, LA TIMIȘOARA

Sărbătoarea Soborului Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul a constituit un prilej de mare bucurie duhovnicească pentru credincioșii timișoreni, care s-au rugat împreună cu Mitropolitul Banatului, către Înaintemergătorul Domnului, ocrotitorul spiritual al Înaltpreasfinției Sale. Întâistătătorul Mitropoliei Banatului, împreună cu sutele de credincioși, au participat la Sfânta

Liturghie, oficiată în Catedrala Mitropolitană din urbea de pe Bega de un sobor de preoți și diaconi.

În omilia rostită după apolisul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan a vorbit despre rolul Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul, despre care Mântuitorul spunea că „nu s-a ridicat între cei născuți din femei unul mai mare ca Ioan Botezătorul”, învrednicit de Tatăl ceresc cu o misiune atât de importantă în iconomia mântuirii neamului omenesc. După cuvântul de învățătură, Ierarhul a transmis credincioșilor români care poartă numele sfântului prooroc Ioan Botezătorul urări de sănătate și mult zel în săvârșirea faptelor filantropice.

Totodată, slujitorii catedralei l-au felicitat pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, transmițându-i urări de sănătate, mult spor în urcușul duhovnicesc, în propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu și în călăuzirea poporului dreptcredincios pe cărarea mântuirii.

ADUNAREA EPARHIALĂ, LA TIMIȘOARA

Sâmbătă, 20 ianuarie, Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei Timișoarei s-a întrunit în ședință ordinară de lucru la sediul Centrului eparhial, sub președinția Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan, însoțit de Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Paisie Lugojanul. La această ședință anuală au participat părintele vicar și părinții consilieri, protopopii, părinții stareți și maicile starețe de la mănăstirile noastre.

După oficierea slujbei de Te Deum în biserica monument istoric din incinta Centrului eparhial, sub protia Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul, au urmat lucrările pe comisii și în plen, în cadrul cărora au fost prezentate rapoartele de activitate pe anul 2023 și elaborate proiectele de hotărâri

pe anul 2024, aprobate de membrii Adunării eparhiale.

Propunerile de activități pentru anul în curs, discutate pe comisii, au fost completate și cu cele ale membrilor Adunării eparhiale, apoi Părintele Mitropolit le-a supus spre aprobare în plenul ședinței ordinare.

Din rapoartele prezentate de către părintele vicar și părinții consilieri rezultă că, în anul 2023, în eparhia noastră a fost derulată o activitate bogată în sectoarele administrativ-bisericesc, cultural-educational, economic-patrimonial, social-filantropic și juridic, precum și în așezămintele monahale.

Nu a fost trecută cu vederea nici Întâlnirea Internațională a Tineretului Ortodox de la Timișoara, onorată cu prezența de Întâistătătorul

Bisericii Ortodoxe Române, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, de alți ierarhi ai Sfântului Sinod, de zece ierarhi veniți din Bisericiile Ortodoxe surori, de reprezentanții autorităților centrale și locale și de mulți credincioși.

Deschiderea întâlnirii a fost o manifestare culturală de mare amploare, cu nimic mai prejos decât manifestările din cadrul Capitalei Europene a Culturii, mai ales că a avut peste 6000 de participanți.

Conferințele pentru cei peste 2500 de tineri (și cinci sute de voluntari) au fost susținute de academicieni, profesori universitari, teologi și mireni, cercetători din cadrul Academiei Române, oameni de cultură și specialiști din cadrul Ministerelor de Interne și Sănătății (pentru traficul de ființe umane și de droguri).

Un aspect inedit al întâlnirii a fost acela al privegherii și sfintei Liturghii din noaptea de 1/2 septembrie, la care au participat monahi de la schitul românesc Prodromu, Muntele Athos.

Procesiunea tinerilor, de sâmbătă, 2 septembrie, de la sala „Constantin Jude” și până la Piața Operei, a fost cu adevărat o manifestare a bucuriei de a fi împreună. În Piața Operei, tinerii au fost așteptați de Părintele Mitropolit Ioan de revoluționari și de preoți care au luptat în revoluția din decembrie 1989 și cu toții au rostit rugăciunea Tatăl nostru..., așa cum au rostit-o zecile de mii de timișoreni, în decembrie 1989.

În fața catedralei a fost săvârșită apoi o slujbă de pomenire pentru martirii Timișoarei.

Manifestările din cadrul acestei întâlniri au fost transmise în direct de Radioul și Televiziunea Trinitas ale Patriarhiei Române, care au oferit semnal și altor televiziuni.

Toate aceste aspecte și multe altele au fost expuse, așadar, în cadrul Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Timișoarei, spre bucuria membrilor ei, aleșii credincioșilor noștri.

Părintele Mitropolit Ioan a mulțumit, în final, Preasfințitului Părinte Paisie, membrilor forului eparhial, clericilor din Administrația arhiepiscopiei, părinților protopopi, stareților, angajaților tipografiei Partoș și Atelierului de lumânări pentru implicarea deosebită în multiplele activități derulate anul trecut și a urat tuturor un an nou 2024 cu și mai multe împliniri.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE, SĂRBĂTORITĂ LA TIMIȘOARA

Miercuri, 24 ianuarie 2024, se împlinesc 165 de ani de la Unirea Principatelor Române prin dubla alegere ca domnitor a colonelului Alexandru Ioan Cuza, reprezentantul „Partidei Naționale”.

Cu acest prilej, la Timișoara au fost organizate o serie de manifestări militare și religioase, la care au participat președintele Camerei Deputaților din Parlamentul României, domnul Alfred Simonis, reprezentanți ai administrației publice județene și locale, comandanții instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională din

garnizoana Timișoara, reprezentanți ai Asociației Naționale a Veteranilor de Război „Eftimie Murgu” – Filiala Timiș, ai Asociațiilor Naționale a Cadrelor Militare în retragere și rezervă numeroși turiști, elevi și studenți.

Programul manifestărilor a debutat cu ceremonia din fața Palatului Baroc – Muzeul de Artă din Piața Unirii, unde oficialitățile locale au evocat momentul Unirii de la 24 ianuarie 1859, precum și personalitatea Principelui Unirii, domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

După prezentarea onorului și salutarea Drapelului de Luptă a fost intonat Imnul Național al României, în acordurile fanfarei militare a Brigăzii 18 Cercetare-Supraveghere „Decebal”. Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, slujba de Te-Deum a fost oficiată în cadrul ceremonialului de către

preoții militari din garnizoana Timișoara: Andrei Chiriluc, Mihai-Adrian Venter și Florin Avram. În continuarea programului, reprezentanții autorităților au rostit alocuțiuni.

După defilarea detașamentului de onoare, constituit din militarii tuturor unităților orașului, ceremonia s-a încheiat cu interpretarea instrumentală și vocală a cântecului “Hora Unirii” și cei prezenți s-au prins în hora frățească, semn al bucuriei și al unității naționale.

Pentru Biserica Ortodoxă Română, Unirea de la 1859 a constituit un pas important, întrucât, la 1 ianuarie 1865, domnitorul Cuza I-a acordat mitropolitului Nifon titlul de Primat al României, act important pentru recunoașterea oficială a autocefaliei, în anul 1885, iar Unirea de la 1 decembrie 1918 a constituit un element favorabil pentru ridicarea Bisericii noastre la rang de Patriarhie, în anul 1925.

HRAMUL ISTORIC AL CATEDRALEI MITROPOLITANE DIN TIMIȘOARA

La sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi, Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, Catedrala Mitropolitană din Timișoara, cel mai mare lăcaș de cult din partea de vest a țării, a îmbrăcat straie de sărbătoare.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, programul liturgic s-a desfășurat în duh de rugăciune, iar credincioșii bănațeni au adus prinos de cinstire celor trei mari teologi capadocieni, prăznuiți în întreaga lume creștină. Hramul catedralei bănațene a debutat cu slujba Vecerniei unită cu Litia, oficiată de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, urmată de slujba Utreniei.

În ziua sărbătorii, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie a fost oficiată de un sobor din trei ierarhi, format din Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și

Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului. Din soborul slujitor au mai făcut parte părintele vicar și consilierii de la Centrul eparhial, protopopii Timișoarei, clericii de la Catedrala Mitropolitană, precum și stareți de la mănăstirile din eparhie. În cadrul sinaxei euharistice, au fost pomeniți Întâistătătorii Mitropoliei Banatului, Vasile Lazarescu și Nicolae Corneanu, ctitorii și binefăcătorii Catedralei. Răspunsurile liturgice au fost date de către corul catedralei, dirijat de teologul Bogdan Mureșan. La slujbă au participat numeroși credincioși timișoreni, oficialități locale și județene, precum și reprezentanți ai mai multor instituții de cultură din orașul de pe Bega. Cuvântul de învățătură a fost rostit de Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul care a sintetizat viața și învățătura celor trei ierarhi, teologi și sfinți ai Bisericii.

La finalul slujbei, Părintele Mitropolit Ioan a mulțumit tuturor celor prezenți pentru dragostea pe care o au față de acești sfinți, care, prin viața

și învățăturile lor, sunt călăuzitorii noștri în viața noastră duhovnicească.

„Astăzi îi cinștim pe cei trei mari dascăli ai lumii și învățători, pe Sfântul Vasile cel Mare, Grigore Teologul și Ioan Gură de Aur, ocrotitorii acestei catedrale, dar și pe ctitorii catedralei noastre.

Eu îi socotesc pe cei trei sfinți, nu doar ocrotitorii, ci și ctitorii ei. Cum este posibil acest lucru, când ei au trăit cu 1.500 de ani înainte de a se zidi această catedrală?

Învățătura Domnului nostru Iisus Hristos stă la temelia acestei catedrale, dar și învățătura pe care ne-au lăsat-o cei Trei Ierarhi. Deci, catedrala este ortodoxă și prin ceea ce au învățat și prin ceea ce au făcut în vremea lor cei trei sfinți. Eu vă mărturisesc și cred cu adevărat că astăzi sunt ortodox și datorită învățăturii acestor trei mari Ierarhi. La temelia învățăturii și credinței mele ortodoxe și a frățiilor voastre stă învățătura sfintei Evanghelii și a celor trei mari sfinți pomeniți astăzi”, a precizat Înaltpreasfințitul Părinte Ioan.

Începând cu 6 octombrie 1946, odată cu sfințirea Catedralei românilor ortodocși timișoreni, Sfinții Trei Ierarhi, Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, devin protectorii spirituali ai singurei catedralei chiriarhale din România cu acest hram. După un deceniu de la târnosire, monumentalul lăcaș de cult din capitala Banatului mai primește un ocrotitor, pe Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, ale cărui moaște se găsesc, începând cu anul 1956, în pronaosul catedralei.

Datorită contribuției majore avute la apărarea și propovăduirea dreptei credințe într-un timp în care aceasta era primejduită de multiple și diverse erezii, Sfinții Trei Ierarhi au devenit, începând cu anul 1936, în urma hotărârii luate la primul Congres al Facultăților de Teologie desfășurat la Atena, patronii spirituali ai institutelor de învățământ teologic.

SFÎNȚIREA CAPELEI MORTUARE DIN LOCALITATEA SECAȘ

În Duminica a XV-a după Rusalii, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, a efectuat o vizită pastorală în parohia Secaș, Protopopiatul Lugoj. Chiriarhul a fost întâmpinat de părintele consilier Timotei Anișorac, de părintele Ionuț Furdean, protopopul Lugojului, de preotul paroh Vasile-Dragoș Bogdan și de preoții din parohiile învecinate, de dl. Simion Pop, primarul localității Secaș, precum și de credincioșii parohiei.

Prin colaborarea strânsă dintre parohie și primărie, a fost finalizat un proiect de mare

credincioșilor în momentele dificile ale despărțirii de cei dragi.

La capela mortuară din cimitir au fost oficiate slujba de sfințire și un parastas pentru preoții, eroii și credincioșii parohiei care au plecat la Domnul. Înaltpreasfinția Sa a ținut un cuvânt de învățătură referitor la momentul despărțirii omului de această lume și despre trecerea lui spre Împărăția lui Dumnezeu.

La finalul vizitei, Părintele Mitropolit Ioan a adresat cuvinte de apreciere domnului primar Simion Pop, care și-a asumat responsabilitatea

importanță pentru comunitate: construirea unei capele mortuare. Aceasta răspunde nevoilor actuale ale comunității și va fi de ajutor

construirii acestei capele și preotului paroh Vasile-Dragoș Bogdan, pentru buna colaborare cu autoritățile locale și cu toți credincioșii parohiei.

ECCE HOMO BRÂNCOVEANU, PREMIERĂ DE GALĂ LA TIMIȘOARA

În Duminica a 17-a după Rusalii, la Catedrala Mitropolitană din Timișoara, Sfânta Liturghie a fost oficiată de preotul Ionel Popescu, vicar eparhial, împreună cu preoții catedrali, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Ioan,

Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului.

La momentul îndătinat, Înaltpreasfinția Sa a tâlcuit pericopa Evanghelică de la Matei 15, 21-28, despre femeia cananeeancă și despre minunea vindecării fiicei acesteia. Chiriarhul a subliniat

credința puternică a acestei femei de alt neam și stăruința ei în rugăciunea către Domnul Iisus, deși încercarea la care a supus-o El nu a fost ușoară.

Un oaspete de seamă, în această duminică, la catedrala mitropolitană a fost cunoscutul regizor Dan Pița care, împreună cu echipa sa de filmare, a realizat filmul „Ecce homo Brâncoveanu”.

După încheierea slujbei duminicale, Părintele Mitropolit Ioan a evocat figura luminoasă și jertfa pentru credința strămoșească a sfinților martiri Brâncoveni și, în semn de prețuire, a oferit două icoane bizantine cu Maica Domnului regizorului Dan Pița și actorului principal, Constantin Pușcașu.

În continuare, la Cinema Timiș, în proximitatea Catedralei mitropolitane a avut loc premiera de gală a dramei istorice „Ecce Homo Brâncoveanu”. În film au jucat actorii: Constantin Pușcașu, în rolul lui Constantin Brâncoveanu, Daniela Nane, Dorel Vișan, Claudiu Bleonț, Marius Stănescu, ș.a.

Proiecția a fost organizată în colaborare cu Primăria Timișoara și cu Mitropolia Banatului și s-a desfășurat în prezența Chiriarhului Banatului,

a regizorului Dan Pița și a altor actori și membri ai echipei de filmare.

De asemenea, la proiecție au participat Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, reprezentanți ai autorităților locale, părintele vicar și preoții consilieri de la Centrul eparhial, preoții catedrali, preoți din oraș și sute de credincioși.

Coloana sonoră a producției cinematografice a fost compusă de două legende vii ale muzicii timișorene: Ilie Stepan și Doru Apreotesel.

Un rol important la scrierea scenariului l-a avut și Părintele Mitropolit Ioan al Banatului, în convorbirile avute cu scenariștii, „în multe nopți de taină”, mai ales în ceea ce privește străvechiul grai românesc și aspectele legate de jertfa Martirilor Brâncoveni pentru credința noastră ortodoxă. Prin implicarea sa, Mitropolitul Ioan a contribuit la creionarea profilului duhovnicesc al acestei figuri istorice și hagiografice remarcabile, sfântul voievod Constantin Brâncoveanu.

La finalul proiecției, un grup de studenți de la Facultatea de Teologie din Timișoara, dirijat de preotul asist. drd. Laurian Popa, a interpretat „Balada Sfântului Constantin Brâncoveanu”.

POMENIREA MITROPOLITULUI VASILE LAZARESCU

La 21 februarie a.c. s-au împlinit 130 de la nașterea mitropolitului Vasile Lazarescu și 55 de ani de la trecerea sa la Domnul. Cu acest prilej, în cripta ierarhilor de sub altarul catedralei, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, împreună cu părintele vicar Ionel Popescu și preoții de la catedrala mitropolitană, a oficiat slujba de pomenire a fostului chiriarh.

La acest moment binecuvântat au participat membri ai familiei fostului mitropolit Vasile Lazarescu, din Timișoara și din satul său natal, profesori și elevi seminariști de la Liceul Ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul”, studenți teologi și credincioși timișoreni.

După slujba Parastasului, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan a rostit un cuvânt de suflet despre mitropolitul Vasile, ierarh vrednic al Bisericii Ortodoxe Române, ctitor al Catedralei mitropolitane și al altor așezăminte bisericesti din Episcopia Caransebeșului și din Arhiepiscopia

Timișoarei și a Caransebeșului, eparhii pe care le-a arhipăstorit între anii 1933-1961.

În timpul arhipăstoririi sale a fost canonizat, la data de 7 octombrie 1956, de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, ocrotitorul Banatului, sfintele sale moaște fiind așezate spre închinare în Catedrala mitropolitană.

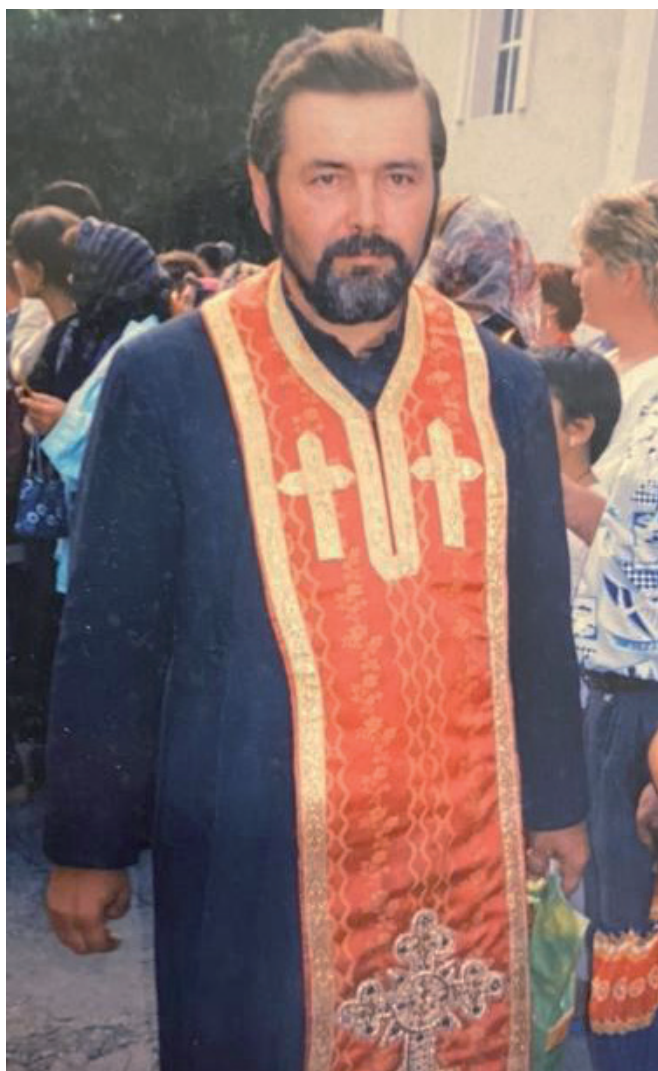
Părintele Mitropolit Ioan a subliniat că, prin viața și opera sa, eruditul ierarh bănățean, Vasile Lazarescu, a scris o pagină frumoasă în istoria Bisericii bănățene și a fost un adevărat mărturisitor al credinței noastre dreptmăritoare în vremurile grele ale regimului comunist-atheu.

De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a apreciat prezența părinților profesori, a elevilor seminariști și a studenților teologi la acest moment comemorativ, pe care i-a îndemnat să studieze istoria Bisericii noastre și să-i cinstească pe înaintașii care au luptat pentru credința strămoșească.

PREOTUL PENSIONAR IOAN-DOREL PETCU S-A MUTAT LA DOMNUL

Marți, 9 ianuarie 2024, preotul pensionar Ioan-Dorel Petcu, în vârstă de 65 de ani și-a început călătoria spre Cer.

Părintele Ioan-Dorel Petcu, fiul lui Ioan-Dorel și Elena a văzut lumina zilei la 12 iunie 1958, în localitatea Parța, județul Timiș. Școala primară și gimnazială le urmează în satul natal, apoi se înscrie la Seminarul Teologic din Caransebeș, pe care-l absolvă, ca șef de promoție, în anul 1978.

În anul 1978 este admis la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, pe care

o va absolvi în anul 1982. Tot în anul 1982, se căsătorește cu Rodica-Eugenia Jurma, fiica lui Eugen și Iuliana, țărani agricultori din satul vecin, Sânmihaiul Român.

După terminarea studiilor a slujit ca și cântăreț bisericesc la Catedrala Mitropolitană din Timișoara, după care a fost hirotonit preot pe seama Parohiei Ortodoxe Parța, unde și-a dorit să slujească. La data de 26 August 1983 se naște unicul său copil, Ioan-Daniel, căruia îi insuflă dragostea față de Biserică și îl îndrumă spre Liceul Pedagogic „Carmen Sylva”, secția de Teologie, o bucurie nemăsurată pentru tatăl său.

Sub îndrumarea preotului Ioan-Dorel Petcu, la parohie au fost efectuate numeroase lucrări de renovare-restaurare a bisericii parohiale. De asemenea, preotul Petcu a reușit să obțină clădirea fostului dispensar medical din localitate, care a aparținut întrecut parohiei. Având dragoste față de cântarea corală bisericească, înființează Corul bărbătesc pe patru voci, care-l însoțea la mai toate serviciile liturgice și, de bună seamă, la sfânta Liturghie.

După anul 1990, activat ca profesor de religie la Școala Generală cu clasele I-VIII Parța, s-a bucurat de prețuirea și afecțiunea copiilor și a cadrelor didactice.

La 2 aprilie 2005 o boală cruntă îl lovește, fapt pentru care este pensionat pe caz de boală. Mai bine de 18 ani se luptă cu boala, ultimii aproape 3 ani exclusiv de pe patul de suferință, timp în care nu a încetat nici o clipă să se roage bunului Dumnezeu pentru toată lumea.

Preotul Ioan-Dorel Petcu a fost, așadar, un bun păstor al turmei sale și un luptător curajos pentru apărarea credinței, a obiceiurilor și a tradițiilor bisericești. Slujba de înmormântarea a părintelui Ioan-Dorel Petcu a avut loc joi, 11 Ianuarie, în biserica parohială din Parța.

VEȘNICA LUI POMENIRE DIN NEAM ÎN NEAM!

AGENDA ÎNALTPREASFINȚITULUI PĂRINTE IOAN, MITROPOLITUL BANATULUI

LUNA IANUARIE

1 ianuarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură, la finalul căreia a oficiat și sluja de Te-Deum, cu prilejul Anului Nou.

4 ianuarie 2024

A primit pe preotul Petru Rosoca, protopopul Oficiului protopopesuc ucrainean din Lugoj;

A primit pe domnul Silviu Oravitza, artist plastic din Timișoara și membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România.

5 ianuarie 2024

A primit pe doamna Simina Laicu, consilier din partea României la Consiliul Europei, de la Bruxelles, Belgia;

A primit pe domnul Ben-Oni Ardelean, deputat în Parlamentul României.

6 ianuarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură, la finalul căruia a sfințit Apa cea Mare.

7 ianuarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură;

La orele prânzului și-a serbat onomastica la Centrul Social de Urgență pentru Persoane Fără Adăpost din Timișoara, oferind alimente și îmbrăcăminte persoanelor în cauză.

8 ianuarie 2024

A primit pe preotul lector univ. dr. Rafael Povîrnaru, de la Facultatea de Teologie din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Marius Rumeș, de la parohia Cernăteaz, din protopopiatul Timișoara II, dimpreună cu epitropul bisericii.

9 ianuarie 2024

A primit pe preotul conf. univ. dr. Constantin Jinga, de la Facultatea de Teologie din Timișoara, dimpreună cu preotul lector univ. dr. Daniel Enea, din cadrul aceleiași facultăți.

11 ianuarie 2024

A primit pe domnul Vlad Predescu, directorul Direcției de Cultură și Patrimoniu al județului Timiș.

12 ianuarie 2024

A primit pe doamna Catița Nistor, din localitatea Gotlob;

A primit pe preotul Irinel Dinu, de la Căminul pentru persoane vârstnice din Ciacova.

13 ianuarie 2023

La invitația domnului Dominic Fritz, Primarul Municipiului Timișoara, a participat la Sala „Cinema Timiș”, la ceremonia de acordare a distincției „Premiul Timișoara pentru Valori Europene”, Excelenței Sale Maia Sandu, președintele Republicii Moldova.

14 ianuarie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

15 ianuarie 2023

A primit pe domnul Lucian Triponescu, primarul localității Banloc, jud. Timiș, dimpreună cu domnul Radu Briscan, secretarul primăriei.

16 ianuarie 2023

Cu ocazia Zilei Culturii Naționale a participat la Academia Română, la manifestarea cu tema „Spațialitatea și Temporalitatea în Epoca Marilor Clasici”, unde a rostit un cuvânt dedicat evenimentului;

A primit pe domnul conf. univ. dr. Daniel Lemeni, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;

A primit pe preotul Ciprian Blagoe, de la parohia Deta, din protopopiatul Deta.

17 ianuarie 2024

A primit pe doamna Lavinia Mihăilescu, din Timișoara;

A primit pe domnul Horia Cardoso, director general Agroland Business System S.A., din Timișoara.

18 ianuarie 2024

A efectuat o vizită la protopopiatul Deta, respectiv parohia Banloc, din protopopiatul Deta.

19 ianuarie 2024

A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

20 ianuarie 2024

A prezidat ședința anuală a Adunării Eparhiale, desfășurată în Sala festivă a Centrului de Tineret, a Arhiepiscopiei Timișoarei.

21 ianuarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la schitul „Buna Vestire”, de la Sănandrei Colonie, din protopopiatul Timișoara I, rostind cuvântul de învățătură;

În după-amiaza zilei a participat la Biserica Lutherană din Timișoara, la „Săptămâna de rugăciune”, în prezența cultelor creștine din localitate.

23 ianuarie 2024

A prezidat o ședință administrativă de lucru, cu participarea părinților protopopi și a contabililor de la protopopiatele din eparhie;

A primit pe domnul general de brigadă ing. Lucian Mihoc, Inspector Șef – ISU Banat.

25 ianuarie 2024

A primit pe preotul coslujitor Eugen Babescu, de la parohia Timișoara Iosefin, din protopopiatul Timișoara I;

A vizitat șantierul noului Centru social-educational, al parohiei Timișoara Tipografilor.

28 ianuarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

29 ianuarie 2024

A primit pe preotul lector univ. dr. Marius Ioana, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;

A participat la slujba Vecerniei cu Litie, la paraclisul din incinta Facultății de Teologie, în ajunul prăznirii Sfinților Trei Ierarhi, luând parte mai apoi la conferința dedicată sărbătorii.

30 ianuarie 2024

Cu prilejul hramului istoric al catedralei mitropolitane a oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, alături de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, respectiv de Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, dimpreună cu un sobor de preoți și diaconi.

31 ianuarie 2024

A primit pe domnul conf. univ. dr. Eugen Barzu, de la Facultatea de Arte și Design din Timișoara;

A primit pe preotul Ciprian Boșca, protopopul Oficiului protopopesc Deta;

A primit pe preotul paroh Valer Cioica, de la parohia Periam, din protopopiatul Sânnicolau Mare.

LUNA FEBRUARIE

2 februarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la schitul „Buna Vestire” din localitatea Sănandrei Colonie, rostind cuvântul de învățătură.

4 februarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Fibiș, din protopopiatul Timișoara II, rostind cuvântul de învățătură;

A binecuvântat lucrările de la noua capela funerară a parohiei Secaș, din protopopiatul Lugoj.

5 februarie 2023

A primit pe preotul Vasile Sauca, de la parohia Gelu, din protopopiatul Sânnicolau Mare;

A primit pe preotul lector univ. dr. Rafael Povîrnaru, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;

A primit pe preotul Caius Andrașoni, protopopul Oficiului protopopesc Timișoara II;

A primit pe preotul Marius Podereu, protopopul Oficiului protopopesc Sânnicolau Mare.

6 februarie 2024

A primit pe domnul director general Bogo Anucin, de la DGASPC Timiș, dimpreună cu doamna director adjunct, Monica Apostol, din cadrul direcției;

A primit pe preotul Șerban Manolea, consilier pe probleme de învățământ, la episcopia Daciei felix, Vârșeț, Serbia;

A primit pe preotul Ciprian Boșca, protopopul Oficiului protopopesc Deta;

A primit pe preotul Ionuț Furdean, protopopul Oficiului protopopesc Lugoj;

A primit pe absolventul de Teologie pastorală, Țepeș-Grama Florin, din localitatea Honorici, jud. Timiș.

7 februarie 2024

A primit pe preotul de penitenciar Florin Avram, de la Penitenciarul Timișoara;

A primit pe preotul paroh Marius Rumega, de la parohia Cernăteaz, din protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul paroh Oliviu Crișan, de la parohia Șipet, din protopopiatul Deta;

A primit pe domnul prof. univ. dr. Mădălin Bunoiu, prorectorul Universității de Vest din Timișoara;

A primit pe domnul Silviu Oravitzan, artist plastic, din Timișoara;

A primit pe preotul conf. univ. dr. Constantin Jinga, de la Facultatea de Teologie din Timișoara;

A primit pe tânărul George Nicoară, profesor de Religie, din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Traian Debucean, de la parohia Chișoda, din protopopiatul Timișoara I, dimpreună cu preotul coslujitor Dragoș Debucean;

A primit pe domnul Mircea Fechet, Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor, din Guvernul României, însoțit de o delegație ministerială.

8 februarie 2024

A primit pe domnul Claudiu Șolea, din Timișoara.

9 februarie 2024

A participat la o emisiune, la Televiziunea Română Timișoara.

11 februarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

12 februarie 2024

A primit pe domnul prof. univ. dr. ing. Marius Moșoarcă, de la Facultatea de Arhitectură și Urbanism din Timișoara;

A primit pe preotul Cristian Feraru, de la paraclisul mitropolitan „Sf. Ioan Evanghelistul”, din incinta Colegiului Național „C.D. Loga”, din Timișoara;

În seara zilei a participat la Opera Națională de Stat, din Timișoara, la evenimentul caritabil „Împreună pentru Ciprian”, eveniment organizat de către Asociația Culturală „Art Constrast”, din Timișoara.

13 februarie 2024

A primit pe preotul paroh Petru Achim, de la parohia Banloc, din protopopiatul Deta;

A primit pe preotul paroh Vasilică Mutașcu, de la parohia Covaci, din protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul paroh Petru Alexa, de la parohia Jimbolia, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul paroh Adrian Avram, de la parohia Sâlha, din protopopiatul Lugoj, dimpreună cu domnul arhitect Marin Viorel, din Lugoj.

14 februarie 2024

A primit pe preotul paroh Cristian Niculescu, de la parohia Timișoara Elisabetin, din protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul paroh Cristian Preian, de la parohia Uihei, din protopopiatul Sânnicolau Mare.

15 februarie 2024

A primit pe preotul paroh Tiberiu Gherasim, de la parohia Ferendia, din protopopiatul Deta;

A primit pe preotul paroh Damian Griguța, de la parohia Gherman, din protopopiatul Deta, dimpreună cu preotul Ciprian Boșca, protopopul locului;

A primit pe preotul paroh Florin Maxim, de la parohia Icloda, din protopopiatul Timișoara II.

16 februarie 2024

La invitația președintelui Academiei Române – filiala Timiș, domnul Dan Dubină, a participat la simpozionul științific „Avram Iancu – bicentenar”, desfășurat în Aula Mare, a prestigioasei instituții de cultură.

18 februarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură;

La orele amiezii a participat la premiera filmului „Ecce Homo Brâncoveanu”, la Cinema Timiș, în prezența regizorului prof. Dan Pița, a actorilor și a echipei de filmare, la finalul căruia a moderat dialogul cu publicul și invitații.

19 februarie 2024

A primit pe preotul paroh Dumitru Crașovan, de la parohia Cladova, din protopopiatul Făget;

A primit pe preotul paroh Radu Codreanu, de la parohia Folea, din protopopiatul Deta;

A primit preotul paroh Timotei Sbera, de la parohia Timișoara Ronaț, din protopopiatul Timișoara I, dimpreună cu cântărețul bisericesc al parohiei.

20 februarie 2024

A primit pe preotul conf. univ. dr. Coanștatin Jinga, pe preotul conf. univ. dr. Ioan Mihoc, respectiv pe preotul lector univ. dr. Iosif Stancovici, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;

A primit pe domnul prof. univ. dr. Cosmin Popescu, rectorul Universității de Științele Vieții ”Regele Mihai I”, din Timișoara;

A primit pe preotul Ioan Ursu, din Valea Timocului, Republica Serbia;

A primit pe domna ec. Lavinia Birău, contabilul protopopiatului Lugoj;

A primit pe domnul Valer Bercia, președintele „Fundației Naționale a Revoluției din Decembrie 1989”, din Timișoara.

21 februarie 2024

A oficiat slujba de parastas pentru primul Mitropolit al Banatului, Înaltpreasfințitul Părinte

Vasile Lazarescu, în cripta ierarhilor din subsolul catedralei mitropolitane.

22 februarie 2024

A primit pe preotul Dan Dragomir, de la parohia Timișoara Zona Soarelui, din protopopiatul Timișoara II;

A primit pe doamna prof. Adela Panait, directorul Liceului Teologic Ortodox „Sf. Antim Ivireanul”, din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Sorin Galeriu, de la parohia Vucova, din protopopiatul Timișoara II.

23 februarie 2023

A primit pe preotul paroh Traian Birăescu, de la parohia Lugoj – Dealul Viilor, din protopopiatul Lugoj;

A primit pe protosinghelul Matei Buliga, starețul mănăstirii Dobrești, din protopopiatul Lugoj;

A primit pe domnii Brici Marius și Daniela, din Timișoara;

A primit pe domnul Ioan Băla, director investiții – Iulius Mall Timișoara;

A primit pe domnul ec. dr. Florin Cornel Popovici, directorul Camerei de Conturi – filiala Timiș;

25 februarie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Banloc, din protopopiatul Deta, rostind cuvântul de învățătură, hirotonind în treapta preoției pe licențiatul în Teologie pastorală Mihai-Mădălin Adam, pe seama parohiei Banloc;

În după amiaza zilei a primit la reședința mitropolitană pe doamna europarlamentar Corina Crețu, din Bruxeles.

28 februarie 2024

A participat la ședința anuală a Adunării Naționale Bisericești, desfășurată la Palatul Patriarhiei din București.

29 februarie 2024

A participat la ședința de lucru a Sfântului Sinod, desfășurată la Palatul Patriarhiei din București.

**A consemnat preotul Marius Sfercoci,
inspector eparhial**